P.O. BOX 7066
16307 SPÅNGA
SWEDEN
POSTGIRO : 4294506-2

سەردەمی نوێ

لە لایەن دەستەی نووسەرانەوە دەردەچێ

خاوەنی ئیمتیاز
د.حەمەشد حەیدەری
سەرنووسەر
کەریم حسامی

سالی یەکەم   ژمارە ١٢   ژەنیوەری - بەفران باری ١٩٨٧   نرخی ٦ کرۆنی سویدی یە

لەگەڵ خوێنەرانی بەڕێز

رۆژنامەی " سەردەمی نوێ " لە هەل و مەرجێکی تایبەتی جوولانە-وەی رزگاریخوازی کورد دا هاتە مەیدانی تێکۆشانی سیاسی ولەوەیدا-نەشدا بە گوێرەی توانا بو خزمەت بە جوولانەوەی رزگاریخوازە، لە بارەی سیاسی و زمان و ئەدەب و فەرهەنگ و مێژووی نەتەوەکەمان،ڕێگا ی تایبەتی خوی هەلبژارد .

تایبەتیکەی لەوە دایە کە هەرەوەك لە سەر وتاری یەکەم ژمارە دا گوتراوە، : " ئەم رۆژنامەیە سەر بە هیچ حیزب و رێکخراوەیەکــــی کوردی نیە " کە تەنیا بە شان و باهوی حیزبەکەی خوی هەل بلێ و تەلیغات بو سیاسەتە سەر کەوتوەکەی حیزبەکەی بکا و تەنیـــا و شکان و باسەرکەوتنی بە شێکی کوردستان و یا هێزێکی تایبەتی لە بەر چاو بێت .

رۆژنامەی سەردەمی نـوێ گشت لایەنی ژیانی تال و داخداری خەلکی کوردستان بەبی غەرزو بە شێوەیەکی راست و رەوان، بلاو دەکاتەوە، رێز لە بیرو باوەری پێشکەوتنخواز و بەشەر دۆستانە دەگرێ، دژی بیرو باوەری کۆنەپەرستی لە هەر قالب و شکل و شێوە یەکدا بـێ خەبات دەکات . لە کێشەی نێو حەزب و رێکخراوەکاندا ، دیفاع لە هیچ حیزب و رێکخراوەیەکی تایبەتی ناکا ، بەلام هەر لەوکاتشدا کردوەو هەلویستی چەپ و ناله باری حیزبەکان کە زیان بە جوولانەوەی

بۆلاپەرە .٢.

ئەرکی نووسەرو رووناکبیرو خوێنەرانی کورد لە ئەوروپا لە رۆژی ئێستادا

نووسینی: بیروسك

ئەوەی سەرنج راکێش بێت ، ئێستا-لە ئوروپا ژمارەی کورد دە بەناهەندەکانە دەکانە ئەزێکەی نیو مىلیون . لەگەر زۆربە ی کوردە کانی کوردستانی تورکیە کە لە بەر چەند هوێەك رووبان کرد بێتە ئوروپا لێی دەرکە بن، ئە وانی تر لە کوردستانی تورکیا بە تایبەت دوای کودەتای ١٩٨٠ ناچار بوونبە ولات بە جێ بێلن. لە کوردستانی ئێران و عیراق و سوریاش لە سەر راو نان وسەر کوت کردنە وەی چالاکی سیاسی و رۆ-شنبیری و شەر و هێرشی سوپاسی ئێمپراو بە سەر کورد و شەری نێوان دوو ولاتی ئێران و عیراق وای لێ کردوون-رووبکە نە دەرەوەی ولات .

بێگومان لە بروونەوەی رزگاریخوازی کە لایان لە کوێنە وە تا ئێستا باری وا رووناوەکە زۆر لە رووناکبیران ولات بە جێ هێشتە و رووبان کردوتە ولاتا-نی تر. جولانەوەی رزگاریخوازی کوردە بێتن لە م بە لایە بە دوور بە بوە . مزوانی باری ولاتـو چەند رسانە وە و کوشش وبا-تە بابی نێوخێو و گە لێك جۆری دیکەیانی

بە خۆیانکە وە ناوە ، ولات بە جێ بێلن بە لام ئە وە تا گە بە بێ کە سێرێ لاتی بە جێ هێشت، ئەوە لە خەبات رای کردوە، بێگومان ئە کەر خەل و مەرج بخولقابانە ، لە وانە بوو زۆربە ی ئەو کوردانە هەر لە ولات دە مانەوە و بە شداری چالاکیان دە کردلە خەبات دا . لە کەل ئە وەشا ئەو کوردانە ی ئێستا لە دە رەوەی ولاتن، دە توانن و پێویستە بە گوێرەی توانا لە خەباتی گە لە کە یاند بە شداری بکە ن و یارد بە بدە وە .

لە وتاری "سەرتیی کە ورە لــە سە ردە مـی نوێ" دا پەنجە یان بوتە-نێ لایە نی ئە و بار و دۆخە راکێشا کە ئێستا کوردە ئاوارەکان تێیدا دەژین، بە پێویستی دەزانین لێرە دا بە پەنجە نا-چە ند بە ند لە بە ك رابکێشین کــە راستەو خۆ پێوە ندیان هە یە بە ئەرکی سە ر شانی رووناکبیر و خوێنەواریئاوا-رە ی کورد بە گشتی لە هێوار جێوەی خە-باتی رزگاریخوازی گە لی کورد لە رۆ ناخـە دا .

ئەو ئە رکانە بە پێی بۆ جوور ـــــــ ئێمە لە چە ند خالێك دا کۆ دەبینەوە:

بۆلاپەرە - ٣ -

لە ژمـارەی پێشووی " سـەردەمـی نـوێ " دا وتارێکمان بلاوکردەوە لە بارەی ئەو رێکە وتنەی نێوان پارتـی دیموکراتی کـوردستـان و یەکێتی نیشتمانی کـوردستـانـی، ئەوا لەم ژمارەیش دەقی رێکە وتنەکە بلاو دەکەینەوە .

بۆلاپەرە - ٧ -

کورتێك لە سەر جوولانەوەی رزگاریخوازی کورد

... بەشی دووهەم ...

سووکایەتیان پێ دە کرا ، زولم و زۆرداریان بە سەردا دە سە پێنرا . لە گە ل ئەوە کاتێك نائیلیون بە چە کمە ی نیزامـــی سە ت کە رەت قوولتر لە وەی کە ئێستا ئیمە دە کوتن، ئە وانیش دە کوتا ،باشتر-بێ کە ساسی پیرۆس کۆلنیان بە دەدا ،ئوو-شی نا هومێدی بە دە بوون، ئە نیا باسی رزگاری نەباتە نە ئە وصیە کانیان نــە دە کرد ، دەستیان لە داواو مافی خۆ هە-لنە دە گرت، .... دیسان ئە زبان دەکرد دیسان تووشی نیری بن دەستی دە بوونەوە ... دیسان هە لدەستانە وە، تا ئاخرە-کە ی ئازاد دە بوون ."

بە خۆشیە وە جولانە وەی کوردیش بە شێوەی جور بە جور ئەم قوناخەی بریوە . لە کەل هە موو کەم و کوریەك لە عەربێ خۆ وە ستاوە . دوژمنانی گەلی کورد بـۆ سەرکوتکردنی جولانەوەی رزگاریخوازی و کپ کردنی دەنگی ئازادی بە نە وە کە-مان، هە موو چە کێکیا ن بە کار هێناوە بێجگە لە کوشت و بر و سیاسە تی ژینو سیدی، لە چە کی فێل و فریو و بە رتیل و ئە ساع وە بە ر نان و دوو بە رە کـی نانە وە و کورد بە کورد بە کوشت دانیش کە لکیا ن وەر گرتوە . بە لام خە بات و تێکۆشانی گە لی کورد، وەك چیا بە رزە کانی کوردستان هەر پایەد .

بۆلاپەرە -٤-

جەژنی لە دایك بوونی حەزرەتی عیسا و سەری ساڵی تازەتان پیرۆزبێت

" سـە ردەمـی نـوێ " پیـرۆز بـایی لە برا و خـوشـکە عیسایە-کان دە کـات بە بـۆ نەی لـە دایـك بـوونی حـەزرتی عیســاو هەروەها پیرۆز بایی لە هە موو مروڤایە تی دە کات بە بونەی سـەری سـالی نـوێ وە، هیواداره ئاشتی شاباڵی خوی بە سەر جیهـانـا دا بکیشــێ .

✱ ✱ ✱ ✱ ✱ ✱ ✱ ✱ ✱ ✱ ✱ ✱

پاشماوەی لاپەڕە -٦-

لە گەڵ خوێنەرانی

وەی ڕزگاریخوازی ئەتەوەکەمان بگەیێنن مەحکوم دەکات.

ڕۆژنامەی سەردەمی نوێ بەگوێرەی توانا دۆست و دوژمنی ئەتەوەی کورد دەناسێنێ و بۆ یەکێتی و ڕێکی هێزە شۆڕشگێڕ و نیشتمانپەروەرەکانی کورد تێ دەکۆشێ. هەقانیەتی مەسەلەی ئەتەوەی بیست میلیۆنی کورد و داواو ویستی دیاری کردنی مافی چارەنووس بە دەستی خۆی بە دنیا ڕادەگەیەنێ و خەباتی دژی ئیمپریالیستیش شان بە شانی هێزە پێشکەوتووەکانی جیهان بە ئەرکی خۆی دەزانێ و خەباتی بۆ دەکات.

بڵاو بوونەوەی ئەو چەند ژمارەی ڕابردوو بە جوانی نیشانی داوە کە ڕۆژنامەی "سەردەمی نوێ" سەرەڕای کەم و کوری و هەڵە و ناتەواوی ئەتکنیکی و گیر و گرفتی مالی، ئەرکی خۆی لەم بوارەدا بە جوانی بەجێ گەیاندووە و لەم ڕێباز و ئامانجەی کە لە بەرچاوی گرتووە و بۆی هاتۆتە مەیدانی تێکۆشان، لای نەداوە. هەر ئەم هەڵوێست و ڕێبازەش بووەتە هۆی ئەوەی کە لە لایەن هاونیشتمانانی بەڕێز و ولاتپارێز و خوێنەرانی خۆشەویستەوە بەگەرمی پێشوازی لێ کراوە و بە نامە و نووسراوی دەستخۆشانە و ڕەخنە و پێشنیار و نووسین بە سەر کراوەتەوە.

پێوەندی هاونیشتمانانی بەڕێز لەگەڵ "سەردەمی نوێ"، ناردنی ڕەخنە و پێشنیار و نووسینی وتار و هەڵبەست لە لایەن خوێنەرانی بەڕێزەوە نیشانەی ئەوەیە کە "سەردەمی نوێ" ئەو بڵاوکراوەیە کە خەڵک دەیەوێت و بە ڕۆژنامەی خۆیانی دەزانن. دیارە لە پاڵ ناردنی نووسراوەی دەستخۆشانە و پشتیوانی و پێشنیاری جوان و بەکەڵک بۆ باشتر کردنی ڕۆژنامەکە نووسراوی ئەوتۆشمان پێ دەگات کە لە باری هونەری و تەکنیکی و هەڵەی چاپ و تایپکردنەوە گلەییمان لێ دەکەن.

ئێمە لەگەڵ سوپاس بۆ دڵسۆزی و هاوکاری ئەو برادەر و هاونیشتمانانە، بەڵێنی دەدەین کە ئەم خەت و ڕێبازە بپارێزین کە وەلامدەری قازانج و بەرژەوەندی جولانەوەی ڕزگاریخوازی کورد بێ.

بێجگە لەوانە هێندێ لە دۆستان و لە هاوڕێیانی خەبات و تێکۆشانی ڕابردوو بە نووسینی نامە و لە دانیشتن و ئاخافتندا، بڵاو کردنەوەی ڕۆژنامە بە کاری بێ کاری و بە خۆ خافڵاندن دەزانن. ئەوان لایان وایە ڕۆژنامە بڵاو کردنەوە لەم مەحەل و مەرحەلەدا دەرد بێ دەوا ناکات و لە جیاتی ڕۆژنامە ئەشێ دەست بە کاری کردەوەیی تێکۆشانی سیاسی و پێک هێنانی ڕێکخراوی سیاسی بن. پێشنیار دەکەن کە ڕۆژنامە بکرێتە ئۆرگانی ڕێکخراوی سیاسی و سیاسەت و ڕێبازی پێشکەوتووی لە جولانەوەی کورددا بگرێتە بەر و ببێ بە ناوەندی لێک کۆبوونەوەی ئەو کوردە تێکۆشەرانە کە خاوەنی بیروباوەڕی زانستی و پێشکەوتنخواز و دژی کۆنەپەرستی و ئیمپریالیزم و لایەنگری دیاری کردنی مافی چارەنووسی گەلی کوردن.

دیارە ئەو بیروڕاو پێشنیارانەش بێ گومان نیشانەی هەستی پاک و نیشتمانپەروەری و کۆڵنەدانی ئەو برادەرانەیە کە دەیانەوێ سەرەڕای ئەنگ و چەڵەمە و کۆسپی سەرڕێگە، تێکۆشان درێژە بە خەبات بدەن.

بەڵام هەروەک بە گشتی لە نێو کۆمەڵی کوردەواری و هەموو کۆمەڵێکی دواکەوتووی جیهاندا باوە، ئەم هاوڕێیانەش سەبارەت بە ڕۆژنامە و بردنەسەری ڕادەی زانین و فێربوون و خوێندەواری بە کەم دەزانن و سرنجی بۆ دانانێن. ئەو هاوڕێیانە بیر لەوە ناکەنەوە کە هەرچی بەسەر جولانەوەی ڕزگاریخوازی کورد هاتووە، بە واتەی تر هۆی هەرە گرینگی سەرنەکەوتنی خەباتی ئەتەوەکەمان نەخوێندەواری و ناشارەزایی لە سیاسەت و نەبوونی ڕۆژنامە و چاپەمەنی ڕێک و پێک و حەلاوازی ئەبلیغاتی ڕوون و لەبار و ڕوون نەکردنەوەی کۆمەڵانی خەڵک لە سەر ئامانج و ستراتیژی و تاکتیک بووە.

ئەم هاوڕێ و برایانە ئەگەر تۆزێ لە خەباتی ڕابردوو، لە تاقیکردنەوەی تێکۆشانی خۆیان و جولانەوەی ڕزگاریخوازی کورد ورد ببنەوە، بۆیان دەر دەکەوێ کە نەبوونی ڕۆژنامە و نووسینی شۆڕشگێڕانە و پێشکەوتووخواز و کەم بوونی پەروەردەی سیاسی بوونە هۆی ناشارەزایی خەڵک لە کار و باری سیاسی و مەیدان بۆ زۆرکەسی هەلپەرست و بێ بیروباوەڕ و ئەتانەت کۆنەپەرستیش چۆڵ کراوە کە خۆ بخزێننە نێو ڕیزی جولانەوەی ڕزگاریخوازی و جڵەوی خەبات بگرنە دەست و جولانەوەی ڕزگاریخوازی کورد و خەڵکەکەمان ئەوەی بە سەر بێنن کە دەیبینین.

لەم بارەوە نموونەی زۆر بە دەستەوەن و زۆریش لە خەباتگێڕانی ئەتەوەکەمان ئاگادارن. ئەگەر پێشمەرگەی قارەمان و زەحمەتکێشی کورد بە جوانی ڕاگەیاندرابا کە بۆچی چەکی هەڵگرتووە دوژمنی سەرەکی ئەو کێیە، ئەگەر بە باشی لە ئامانج و ستراتیژی خەبات گەیشتبایە و لە ڕاستە ڕێگای سەرکەوتنی خەبات شارەزا بایە، بۆچی لووتەی تفەنگی ئاراستەی سینگی برا پێشمەرگەی زەحمەتکێشی خۆی دەکرد؟ ئەگەر ئەو کوڕە جوتیارەی بۆ ئازادی چەکی هەڵگر-

بۆ لاپەڕە -٥-

پاشماوەی

کوردستان لە

بەناوی بوە کە لە ڕۆژئاوا کەمتر ناسراوە. کوردەکان تەنیا بۆ جارێک و بۆ ماوەیەک کورت لە ساڵی ٤٥ - ٤٦ دا توانیویانە حکومەتی تایبەتی خۆیان لە کوردستانی ئێران پێک بێنن، کە ناوی **"کۆماری کوردستان"** بوو. پێتەختەکەی لە شاری مەهاباد بوو کە کەوتە بەر پەلاماری ئەرتەشی شای ئێران و تێک شکا. هۆیەکی تر بۆ تێک شکانی ئەو کۆمارە ئاوڕ وەسەر نەدانی ڕۆژئاوا و سۆڤیەت بوو. کوردەکان لە وڵاتەدا، بە پێداخی سوور و سپی و سەوزیانەوە لە ناوچەیەکدا هەڵگرد کە ١٧ هەزار و ٥٠٠ کیلۆمیتری چوار گۆشە سنووری لەگەڵ تورکیا و عێراق هەیە. کوردەکان لەو کاتەوە لەگەڵ شا و پاشانیش لەگەڵ خومەینی شەڕ دەکەن و هەروا درێژەی هەیە.

خومەینی کاتێک لە عێراق دەژیا بەڵێنی دابوو کە پاش ڕووخانی ڕژێمی پاشایەتی تەواوی ئەتەوەکان وەک یەک و بەرامبەر دەژین و دەتوانن لە کولتور و زمانی خۆیان کەڵک وەر بگرن. بەڵام کاتێک بە دەسەڵات گەیشت، هیچ کامی بە جێ نەگەیاندن. زمانی کوردی لە مەکتەبەکانی دەوڵەتی دا ئازاد نییە و بەکار نایێنرێ. حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران، هێزی سەرەتی کوردستانی ئێرانە. حیزبێکی لەمێرە تەبەقاتی و لە دووڕە پەرێز (محافظه کار) و مەزهەبی و مترقی پێک هاتووە. ئەو حیزبە دەیەوێ لە چوارچێوەی ئێرانێکی دیموکراتیک دا، بە دەسەڵات بگات. لە بەرنامەی ئەو حیزبەدا سۆسیالیزمێکی بە چەشنی ئورووپا بۆ دواڕۆژی گەلی کورد دیاری کراوە. ئەو حیزبە لە کۆنگرەی ئەشەوە، لە ڕێبازی شۆڕشگێڕانەی خۆی لای داوە، بەو چەشنە حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران، ئەمڕی چەکدارانەی بۆ گەیشتن بە خودموختاری و ئازادی سیاسی گرتۆتە بەر و بە موخالیفەکانی خومەینی پێشنیاری یەکیەتیێکی بەرئاوا لا دەکا. (ئەمڕی ئەوانەی بۆ گەڕانەوەی شا تێ دەکۆشن).

ئەو حیزبە بیرا بیرا باسی سەربەخۆیی ناکات. لە پاش ئەوە کە ڕێبازی سوسیالیزمی دیموکراتیکی گرتۆتەبەر ژمارەیەکی زۆر لە مارکسیستەکانی ئەو حیزبەیان بەجێ هێشتووە.

ڕووناکبیرانی کورد کە ڕەگیانە لە داهاتوویەکی نیزیکدا، لە حیزبێکی یەکگرتوو بۆ کوردستانی سەربەخۆ کۆ وەبن. لە تورکیا و عێراقیش ڕێکخراوی ئەوتۆ هەن کە بۆ کوردستانی یەکگرتوو خەبات دەکەن. بە تێکڕایی دەتوانین بڵێین کە پێوەندی هێزە کوردەکان بە یەکەوە باشە. بە پێی حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران و پارتی دیموکراتی کوردستانی عێراق جیاوازی هەیە. پارتی دیموکراتی کوردستانی عێراق بە ئاشکرا دیفاع لە کۆماری ئیسلامی خومەینی دەکات کە جێگای داخە. ئێستا لە کوردستانی ئێران لە لایەن ڕژێمی خومەینییەوە، شەڕێکی خوێناوی بە سەر گەلی کورد داسەپاوە، کە لە چۆمی ئەرمەوە تا ئیلام پانایی هەیە. لە کوردستانی ئێران پێشمەرگە شێوەی خەباتیان گۆڕیوە و شەڕی پارتیزانیان دەست پێ کردووە.

لەو ناوچانەی کە پاسدار و ئەرتەشی خومەینی داگیری دەکەن، خەڵک مەجبوور دەکەن کە دژی پێشمەرگە چەک هەڵگرن. بەڵام خەڵک زۆر بە توندی بەرپەرەکانی دەکەن. زۆر جاریش لەو بەرپەرەکانییەدا خەڵک تووشی کوشتن و برین و زیندان و ئەتانەت کاول کردنی گوندەکان دەبن و جار جارەش بۆ جێگای دوور ڕەوانە دەکرێن و دوور دەخرێنەوە. پاسدارانی انقلاب و ئەرتەشیش بە سەر نیزیک بە هەمووی کوردستاندا زاڵن. نیزیک بە ٢٥٠٠ پێگە و نیزیک بە دووسەد هەزار چەکداری خومەینی لە کوردستان جێگرن. بەڵام بە هەمووی ئەو زەبر و زەنگەی کە ڕژێم دەینوێنی پێشمەرگەکان ئیبتکاری عەمەلیاتیان بە دەستەوەیە. بە پێچەوانەی جاران ئێستا ئەوەکە پەلامار دەبا و دوژمن ڕاو دەنێ.

نووسەر لە کۆتایی وتارەکەی دا جەغزی ژمارەی خەڵک و ئاخی کوردستانی کێشاوە. کوردەکانی بە شازدە میلیۆن و خاکی کوردستانیشی بە ٥٠٠ هەزار کیلۆمیتری چوار گۆشە داناوە.

ڕۆژنامەی "ئەکسپرێسەت" بڵاو کەرەوەی ڕێکخراوی مێدیانی خەڵکی ئێران لە دەرەوەی ولات، لە ژمارە ٢٠ ی ئۆکتۆبر دا بە ناو ونیشانی **"کوردستان ڕەنجی بێ قولی"** وتارێکی بڵاو کردوتەوە، کە وا کورتەی ئەم وتارە دەخەینە بەرچاوی خوێنەرانی بەڕێز.

"کوردستان کوردستانە: کوردستان بەشێکە لە ولاتی ڕەنج دیتووی ئێمە، کوردستان ناوچەیەکی جەنگیە.

ئەم بێ خوسیانە، هەر یەکەی ڕەنج و ستەمی بێ ئەژماری پێوە دیارە. کوردستان سەرکوت دەکرێ، هەر لەبەر ئەوەی کە کوردستانە. لە بەر ئەوەی کە دیاردەی ستەمی ئەتەوایەتیە. لە بەر ئەوە بۆ ئەهێشتنی ستەمی ئەتەوایەتی ڕابەریوە ...

بۆ لاپەڕە -٥-

ئەرکی نووسەر...

١ ـ ئەرکی هەر مرۆڤێک لە ئێمە ـ ئاوارە بەرامبەر بە خۆمان.

٢ ـ ئەرکی هەر یەکێک لە ئێمە بەرامبەر بە مەسەلەی نەتەوەکەی.

یەکەم:

دیارە ئەو کوردانەی هاتوونە ئورووپا دەکەونە وە سەر چین و توێژی کۆمەلایەتی جیاواز و بیری کۆمەلایەتی سیاسی جۆراو جۆر. پلەو رادەی خوێندەواریان جیاوازە. هەندێکمان پلەی بەرزی خوێندنمان لە ولات و یان لە دەرەوەی ولات تەواو کردوە. هەندێکی تر لە ولات چالاکانە لە ریزی پارت و هێزە سیاسیەکانی نیشتماندا خەباتمان کردوە. بەلام ئەرکی هەموو لایەکمان لە باری ئێستادا وەک یەک وایە.

١ ـ دەبێ ئەوە لە بیر نەکەین کە بۆچی ناچاری ئاوارەیی بووین؟ کێ ئاوارەی کردین؟ بێگومان هۆی سەرەکی ئەو بارەی تێیدا دەژین، ئەو رژێمە داگیرکەرانەن کە کوردستانیان داگیر کردوەو کورد دەچەوسێننەوە و لە مافی مرۆڤایەتیان بێبەش کردوە.

ب ـ ئێمە نوێنەری میللەتێکی چەوساوە و ستەملێکراوین. نە هاتووینە ئورووپا بۆ کات بە فیرۆ دان، بەلکوو پێویستە سوود لە بوونمان وەرگرین بۆ ئەوەی خۆمان چەکدار بکەین بە زانستی نوێ. شارەزایی پەیدا بکەین لە زانست و هونەر و پیشەی ئاوا، کە لەگەل هەوەسی خۆمان و پێویستی گەل و نیشتمانەکەمان بۆ دوا رۆژ بگونجێ و گەلەکەمان سوودی لێ وەر بگرێ. ولاتەکەمانی پێ ئاوەدان بکرێتەوە. پێویستە دەرفەت لە کیس نەدەین، خۆ فێر بکەین. دەرگای شارستانەتی جیهان لە بەر دەممان والایە. ئەو هەلەی بۆ ئێمە هەلکەوتوە، هەر چەندە ناچاریش کەوتینە ئورووپا، نا لەکیس نەدەین.

ج ـ سوود لە پێشکەوتنی کۆمەلایەتی و تەکنیکی ئەو ولاتانە وەرگرین کە لێی دەژین. بەلام لەگەل ئەوەش نابێ بۆ ئاوێتەی خۆ لە بیر بکەین و خوو و رەوشت و نەریتی گەلەکەمان لە بیر بەرینەوە. ئەوەی چاک و گونجاوە بۆ ئێمە لە شارستانەتی ئورووپا وەری گرین و ئەوەی کە بە کەلکی گەلی کورد. لەم رێگایەوە دەتوانین بیر و پاگاندەی دوژمنان پووچەل کەین بەرامبەر بە کورد کە بە "درندەو چەتە و پیاو کوژ" باسمان دەکەن. ئاتەوە سەلمێنین کە کورد لە سەرەتای مێژووەوە بەشداری چالاکی کردوە لە شارستانەتی مرۆڤایەتی دا. هەرچەندە ئەو بەشداریەی دراوەتە پال میللەتانی تر. چونکە لە ژێر پەردەی ئیسلام دا کراوە و بە ئانقەست لە لایەن مێژوو نووسانی بورژوازی فارس و تورک و عەرەبەوە بە جۆرێکی شێواو ئاستە تۆمار کراوە.

دووەم:

ئەرکی سەرشانمان بەرامبەر بە مەسەلەی نەتەوایەتی کورد و بزووتنەوەی رزگاریخوازی کوردستان.

ئەو ئەرکە لە دوو شێوەدا خۆ دەنوێنێ.

١ ـ بەشداری کردنی چالاکانە لە کۆڕ و ڕێکخراوی کوردی جۆراو جۆر کە لە ئورووپا هەن بە مەبەستی یەکخستنی هەلوێستی هەموو هێزە نیشتمانیەکان لە پێناسینی مەسەلەی کورد بە میللەتانی ئورووپا و بە ئێمن کردنی پێوەندی لەگەل هێزە سیاسیە پێشکەوتنخواز و ڕێکخراوە دیموکراتیەکان، بۆ راکێشانی رای گشتی ئورووپاییەکان بۆ پشتگیری کردن لە خەباتی رەوای کورد لە پێناو مافی چارە نووس و ریسوا کردنی رژێمە شۆفێنیە داگیرکەرەکانی کوردستان و هەلوێستیان بەرامبەر کورد و کوردستان و مافی دیموکراتی مرۆڤ لەو ولاتانەدا. ئەوەش لە رێگای دروست کردنی کۆمەلەی پشتگیری خەباتی گەلی کورد و کۆمەلەی دۆستایەتی کوردستان و ئەو ولاتانەی تیا دەژین. لە رێگای ڕێکخستنی سیمینارێک لە سەر مەسەلەی کورد و تاوانەکانی دوژمنانی لەگەل گەلی چەوساوەی کوردستان، لە رێگای بەشداری کردن لە کۆڕ و سیمیناری جیهانی و ناوچەییدا.

بێگومان ئەو ئەرکانە بە تاقە کەس و تاقە ڕێکخراوێک ناکرێ، بەلکوو پێویستە لە سەر هەموو کوردێکی دلسۆز و نیشتمان پەروەر بێ جیاوازی بیرو باوەری سیاسی و حزبی ئەو ئەرکە لە کیس نەدات. لە هەمان کاتدا جێبەجێ کردنی ئەو ئەرکە بە رلەی هەموو کەسێک دەکەوێتە سەرشانی ڕێکخراو و هێزە سیاسیەکانی کوردستان لە دەرەوەی ولات کە دەستی یارمەتی درێژ کەن بۆ کۆ کردنەوەی کوردە ئاوارەکان، ئەو زەمینە بخولقێنن بۆ ئەوەی زۆر ترین کەس بەشداری بکات لەو خەباتەدا.

٢ ـ میللەتی کورد وەک هەموو نەتەوەیەک خاوەن گەنجینەیەکی دەولەمەندە لە باری کولتوورییەوە، واتە فۆلکلۆر، ئەدەب، هونەر. بەلام لەبەر ئەوەی ئەو هەلەی بۆ نەرەخسا ، ولاتەکەی دووچاری داگیر کردن هاتوە، هەر رۆژێک زمان و دەسەلاتی بەشێک لە داگیرکەرانی بە سەر دا سەپێنراوە. هەموو جۆرە بزووتنەوەیەکی سەرکوت کراوەو لە هەندێ بەشەکانی کوردستان نەهامەت زمانەکەشی قەدەغە کراوە. بۆیە بە هەرە و توانای ولات پێویستە وەدەر نەکەوتوە. بەلام لەگەل ئەوەشدا، لە بار و دۆخی مێژوودا، هەر دەرفەتێک دەست کەوتبێ، رووناکبیرو خوێندەوارانی نیشتمانەکەمان بەرە و وشیاری کورد خشتێکیان خستۆتە ساختەی کولتووری نەتەوایەتی کوردی و لێ هاتوویی خۆیان لەم بوارەدا نیشان داوە. ئەدەبی کوردی چەند نووسەر و شاعیری بە ناو بانگی لێ هەلکەوتوە وەک: ئەحمەدی خانی، مەلای جزیری، نالی و کوردی و حاجی قادر، شێخ رەزا و مەولەوی و پیرە مێرد و گۆران و هێمن و جگەرخوێن. شیعر و هونەریان لە هەموو رووێکەوە لە بار ئەنقای ئەدەبی گەلانی رۆژهەلاتدایە. بەلام لەبەر ئەوەی کوردی و رۆلەی میللەتێکی چەوساوە و ولاتی داگیر کراو و بەش بەش کراون، کەم کەس ناویان دەزانێ و سۆزانی نەستوون. هەر وەها لە مێژوو گەری و رۆژنامەگەری و هونەرە جوانەکاندا. گەلێ پیاوی گەورەمان لێ هەلکەوتوون. بەلام زۆر مخابن تا ئێستا نووسین و کارەکانیان تۆزی مێژووی لە سەر نیشتوە. جا ئەگەر لە سەرەتای ئەو سەدەیە. یا خود چاکترە بلێین لە کۆتایی سەدەی ١٩ەوە مێژووی خەباتی گەلی کوردستان و کورد بە گشتی هەندێ لە رێگای رۆژنامە و لێکۆلینەوەی خۆ مالی و بێگانە هەندێ لایەنی میراتی نەتەوایەتی لە شیعر و نووسین بۆ روون دەبێتەوە، بەلام دوژمن بە هەموو جۆرێک هەولی داوە و هەول دەدات هەموو مێژووی کە پێشتی و کورد بێبەری بکات لە بەشداری شارستانەتی مرۆڤایەتی دا.

گەر گەلی کوردمان لە کوردستانی تورکیا و لە سوریا لە خوێندن و نووسینە زمانی زگماک و لە بەرەو پێش بردنی کولتووری میللی و هونەر و ئەدەب و زمان بێبەش کراوە و تا رادەیەک ئەوەشی لێ قەدەغە بووە کە خۆ بە کورد بزانێ و یا بە زمانی کوردی بدوێ، بەلام لە کوردستانی عێراق لە سەرەتای ئەم سەدەیە. لە شۆرشی شێخ مەحمودی نەمرەوە، بە هێزی چەک مافی نووسین و خوێندنی فەرز کردوە، هەرچەندە تا ئێستا دوژمن هەولی داوە گشتە دەنگێکی ئازاد کپ کاتەوە بەلام بۆی نەلواوە. لە کوردستانی ئێرانیش لە پلەکانەوە بە تایبەتی دوای دامەزرانی کۆماری جوانەمەرگی کوردستان، رووناکبیران خامەیان خستۆتە کار و ئێستاش لە هەموو دەرفەتێکدا هەول دەدەن ئەرکی پیرۆزی بەرەو پێش بردنی زمان و ئەدەبی کوردی بە جێ بگەیەنن.

ئایا ئێمەی کوردی ئاوارە و پەنابەر ئەرکی سەرشانمان دەزانین چییە؟ بەرامبەر بە زمان و ئەدەب و چاپەمەنی کوردی، بە تایبەتی لەو کاتەدا کە نووسەر و رووناکبیرانی کورد لە ولاتدا رێگای ئەوەیان نییە ئەوەی هەستی پێ دەکەن دەری بڕن، یا بنووسن لە بەر کوتەکی ژاندارمەی خامە. لە کاتێکدا لە ئورووپا ئێمە دەتوانین چ پێویستە و چۆن هەست دەکەین بەو جۆرە بنووسین. هەست و نیستی ئەو خامانە دەر بڕین کە نووکیان شکاوە و یا خود شکێنراوە. خامە بکەینە چەک، وشە بکەینە گوللە، دوژمن ریسوا بکەین، داستانی خەبات و قارەمانیەتی گەلەکەمان تۆمار بکەین، لاپەرەی شێواوی مێژوومان راست کەینەوە.

ئەمە یە ئەرکمان بەرامبەر بە گەل و نیشتمان. با ئەمەک دار بین بۆ خوێنی ئەو شەهیدان، بۆ فرمێسکی دایکە رۆلە کوژراوەکان.

بە بڕوای من ئێمە شایانی ئەو ئەرکە بین. ✱

چاپکراوی نوێ

بەشی دووەمی کورتە پێداچوونەوەی کتێبەکەی ماموستا محەمەد رەسول هاوار لەم ژمارەیەدا دەخوێننەوە:

ماموستا هاوار پاش ئەوەی کە باسی ئەرمەن هێنانی شۆرشی کوردستانی عێراق دەکا و داخ و بە رۆشی خۆی دەردەبڕی، دێتە سەر باسی هەلگیرسانەوەی شۆرش و دەنووسێ:

"... بەلی کورد هەتا لوتکەی چیا و دۆل و دەربەندی مابێ، هەتا پێشمەرگەی سەر و لە خۆبووردووی مابێ، هەتا تفەنگ و ڕێ گرتنە دەری مابێ، لە پالی دوژمن زۆر خاوە و ئەتوانێت بە نجەی بچەقێنێتە چاوانەوە. هەتا مافی خۆی دەسگیر ئەبێ. کورد خەباتی کەسی ناوێ، لە هیچ کەس ناپارێتەوە. مافی کورد لە رێگەی گوللە و لە مێژووی ئەستێنێتەوە..."

بۆ لاپەرە ـ٦ـ

پاشماوه ی

کۆڕێك لەسەر جووڵانەوەی ••••

به قه ولی شاعیری ناوداری کورد هێمن " کوردم و نا تویمه وه ، نا تویمه وضا " هێ : له باس و لیکدانه وەی جولانه وەی رزگاریخوازی کورد دا ناکری باری چینایەتی جولانەوه له بەر چاو نه گری ٠ ئەوانەی له باسی مه سەلەی کورد دا ، لا یه نی چینایه تی ده خه نه پشت گوێ ، ئەوانه له ده ریای خەیالات دا ده ژین و به وشه و زاراوی ناقۆلا خۆیا ن سەرخۆش ده که ن ٠ وەك گوتمان جولانەوەی ئه مڕۆ کورد نێوه رۆکی دیموکراتی و پێشکه و توو خوازانه ی هه یه ٠ که وابوو لـــه هه ناو وناخـی ئه م جولانه وه یه دا ، ـــ خه باتی چینایه تیش رەگی داکوتاوه و په ره ده گری و هه لیده دا ٠ دیاره زۆرله خاوەن بیران له هه موو جولانه وه یەکدا خه باتی چینایه تی به سه ره کی و بـــه بنچینه ده زانن ٠ به لای منه وه ئه و بۆ چوونه ئه گەر وه ك تیئوری راست بێ له سیاسەتی رۆژانه و له هەل و مه رجی تایبه تی دا ناتوانێ دەقاو ده ق بێتەوه ٠ ئه گەر به گشتی لا یه نه سیاسی و کۆ مه لایه تیه کانی جولانەوەی رزگـــاری خوازی نیشتمانی لیكدا به ینه وه ،هـــه ندێ جار ، باری نه ته وایه تی دەکەوێته پله ی یه که م و قورستریش ده بێت ٠ هه ر له بەر ئەم ئه سڵه یه که حیزبـــه کوموونیسته کان به هه موو توانا وه له جولانه وەی رزگاریخوازی گه لانـــی بن دەست و به شخوراو پشتیوانی دەکەن ٠ و هه ول دەدەن که بەرەو پێشی بـه رن و نێوه رۆکـی پێشکه وتنخوازانه ی قوولتر بکه ن ٠

دیارده ی دووهـــه م :

دیاردەی دووهـه مـی جولانه وه ی رزگاریخوازی کورد لەم قۆناخـه دا بریتیه له ناتەبایی و قەیرانی جولانه وه ، کـــه وه لام دەری دیاردەی یه کـه م و قۆناخـــی ئیستای جولانه وەی رزگاریخوازی کورد نیه ٠ سه یرێکی رووداو وکاره ساته کان بکه ین له کوردستان و له نێو جولانه وه دا ، بۆمان دەردەکه وێ که قه یرانـــی جولانه وه کۆمـه لی کورده واریشی گرتۆته وه و خه باتی گه لی کورد تووشـــی گه لیك که ند و کۆسپ بوه ٠

١ ـ له باری یه کبوونی خـه بات و یه کگرتنی هێزه کانـــه وه ٠

ئەو ناکۆکـی و نا ته بایيەی کەوتۆته نێو جولانه وەی رزگاریخوازی کورد ، نه ك هـه ر وه لام دەری نێوه رۆکی پێش که وتوو خوازانەی جولانه وه نیه ،بەلکو له گەل ویست و ئاواتی خه لکی زەحمه تکێش و له گەل داخواز و پرۆگرامـــی حیزب و ریکخراوه سیاسیه کانیش یه ك ناگریته وه ٠

نه ماشای پرۆگرامـی سیاسی و دروشم و داوا و ئاخافتنی رێبەره حیزبیەکان بکه ین ٠ هـه موویان داوای ئازادی و دیموکراسی ویلورالیزمه کـه ن ٠ گشتیان داوای خودموختاری و یان مافیدیاریکردنی چاره نووس دەکەن ٠ هـه موویان نـه هێشتنی چه وسانه وه و ته نانه ت سوسیالیزم و کەلك وەر گرتن له مارکسیزم لینینیزمیان له بەرنامه یاندا گونجاندوه هـه موویان دروشمی دژی ئیمپریالیـــزم و کۆنه په رستیان هه لگرتوه ٠ کەوابووله رێبازی خه بات و ئیده ئولوژی ومەسەلەی نه ته وایه تیەوه دژایه تیەکی ئه و تۆیان له نێوان دا نیه که ببێته هۆی به کتر کوشتن و دوژمنایه تی عـع ئیمره تی ٠

زەحمه تکێشانی کورد که پشت وپەنای جولانه وەی رزگاریخوازی کوردن ، ره نگه هـه قیان بێ بیر لەوه بکه نه وه و بپرسن که له م هـه ل و مـه رجه ناسك و لـه م قۆناخـه سه خت و دژواره دا ، ئه م یه کتر کوشتنه له سەر چیه و خزمـه ت به کـا م رێباز وئامانجی نه ته وایه تـی ده کات ؟

گه لی کورد پتر له چه ند سه دەیـه به دەست دەرد و داخـی دابه شکردنـــی نیشتمانیه وه ده نالێنێ ٠ که چی ئێستا رێبەرانی حیزبه سیاسیەکانی کوردی که گۆیا بۆ مافی گه لی کورد خه بات دەکەن کوردستانیان به کردەوه به سۆران وبادینـ و ئیمال و جنوب دابەشکردوه و بەشیژیر دەسەلات و حوکمرانی خۆیان جیا کردۆ ته وه ٠

٢ ـ له باری رێکخستن و خـه باتـــی حیزبا یه تـیه وه

ماشه لا له م سالانەی دواییدا ، وه ك کارگه حیزب و رێکخراوه له کوردستا ن هـه لده توقن ٠ ئیمه ئه گه ر له کۆمـــه لێکی دیموکرات و ئازاد ژیا باین و کورد ستان ولاتێکی ئازاد و دیموکرات بایـــه و یان ته نانه ت له نێو حیزبه کان دا رێ و شوێنی دیموکراسی ره چاو کرابایـــه رەنگبوو ساز بوونـی ئه و هـه موو حیزب و رێکخراوه زیانیان به جولانه وه نه گه یاند بایـه ٠ بەلام له قۆناخـی ئه مرۆی جولانه وەی رزگاریخوازی دا ،کـه یەکگر تنی خه بات مـه رجی بنه ره تی سـه رکه وتنه ، ئەو هـه موو لەت و کوتبوونه و حیزب و ده سته ساز کردنه ، نـه ك هـه ر به قازانجی خـه باتی میلله تی کـــورد نیه ، به لکوو زیانیش پێ ده گه یێنێ و جولانەوه لاواز ده کا ٠ باشه وه ش لیرەدا بگوتری ، به شی زۆری ئه م وەزعـــه دەگه رێته وه بۆ سه ر نه بوونیدیموکراسی و بێ شێل کردنی رێ و شوێنی حیزبایه تی و تێکۆشانی سیاسی له نێو حیزبـــه کاندا ٠ ئەوانەی ئەو رۆژ به دروّ دم لـــه دیموکراسی ده گوتن ، ده بینین هـه ر به ئاواتی نا کۆکی بیرو را و سه لیقه ، ئه ندامـی حیزب ده گرن و ده ری ده کـه ن و دەری ده کـه ن و ئەگەر بۆیان بکری دەشی کوژن ٠ سه یر ئەوهیه ئەو رێبەرانـــەی پاره و چـه ك و به شی یاراستن و دەسەلاتیان به دەسته وه یه ، له ده ر بڕینـــی بیر و رای ئه ندامانی حیزب ده ترسێنو له جیاتی ره خنه و رەخنه کاری نێو حیزبی و رێگادان به بیر ورای جیاواز ، ئه ندامـی حیزب ده خه نه به ر تۆمـه ت و بوختانـی ناپیاوانه و ئازار دان و دوورخستنه وه لـه تێکۆشان ٠ پێویست ناکات نموونه بینینه وه ٠ ئه و برایانەی لیـره دانیشتوون زۆربه یان ئه ندامـی حیزبـه کان بوون و یان ئێستاش هـه ن ٠ یان لـــه نێو جولانه وه بوون و ئاگایان له گه لێك رووداو به سه ر هاتی ناله بار هـه یـه ٠ له کاتێکدا نه بوونی دیموکراسی و رێگـا نه دان بـه ده ر بڕینی بیر و رای جیاواز بێجگه له زیان قـه ت بـه قازانجی حیزب و جولانه وه نـه بـوه ٠

٣ ـ له باری بیر و باوه ر و ستراتیژیـه وه ٠

ئەو هێزانەی ئه مرۆ له جولانه وەی رزگاریخوازی کوردی دا بـه شدارن ، ناکرێ هـه موان به یه ك چه نگ و ته رازویەك هەڵسه نگێنین ٠ هه ر وه ك گوتمان چین و تاقم و توێژی جیاواز ، وەك بورژوازی و ورده بورژوازی و کرێکاران و وەرزێر و زەحمه تکێشانی گوندی و رووناکبیرانی شور ش گێڕ له جولانه وه دا هاو به شن ٠ هـــه ر چه ند لەم قۆناخ و هـه ل و مـه رجه دا هـه موویان له ژێر دروشمی خه باتی رزگا ریخوازی" ئوتونومی ، یا مافی د یا ری کردنـی چاره نووس" دا کۆ بوونـه وه ، بـه لام هـه ر یـه که هیوا و ئاواتـیخۆی بـه سه ر که وتن هه یه و ئامانج و بەرژه وه ندی چینایه تی خۆی تێدا ده بینێ ٠ له بۆ چوون و تێکۆشان و بیر و باو ەر و ئاواتی ئەو هێزانه دا هـه ستی چینایەتی خـۆ ده نوێنێ ٠ ئه وه ی لیرەدا فره گرنگه و شایانی سرنجه ، ئه وه یـه کـه بیر و باوه ری ناسیونالیزمـی وشکەرۆی به ر چاو ئه نگ، که بۆ جولانـــه وەی رزگاریخوازی کورد هیچ قازانجـی نیـــه له نێو جولانه وه دا هیچ دەوری نیه وبۆ باسکردن نابێ ٠ دیاره تاك و توك لیرێ و له وێ ئه فرادی سەر لێ شیواو ده بینرێن ـ به لام ئەوانه بێجگه له سرت و خورتـی نێو خۆیان ، له کۆمـه لی کورده واری دا رەنگ و روێکیان نیـه ٠ به پێچـه وانـه بیرو باوه ری پێشکه وتنخوازانه و ته نانه ت سوسیالیستی و زانستی کۆمـه لایه تی به سەر رێبازی جولانه وەدا زالــــه و قورسایـی ته واوی هـه یـه ٠ نفوز وریز و ئیعتباری سوسیالیزمـی جیهانی لـــه نێو جولانه وەی رزگاریخوازی کوردیشدا ئـه ڵقێ خۆی داناوه ٠ زه حمه تکێشانی کوردیش ، هـه ر وەك زه حمه تکێشانـــی سه رانسه ری جیهان ، هێزی به ته وژمـی سوسیالیزمـی جیهانی به پشتیوانیخۆیان ده زانن ٠ سه ره رای ئه وه کـه هـه ندێ له رێبه رانـی حیزبه کوردیه کان ، ـــ جار و بار ده یانـه وێ بکه ونـه ســــەر کوێره ریـی سوسیال دیموکراسی و وشه و زاراوی سوسیالیزمـی میللی و ئانتـــی کوموونیستی بلاو بکه نه وه ، بەلام تەنا نه ت ئه وانیشناتوانن خۆیان له ژێـــر ته ئسیری سوسیالیزمـی مه وجود و ئور دوگای سوسیالیستی بکێشنه ده ر ٠ ئەوا نیش له نووسین و ئاخافتن دا ، یا بـــۆ راکێشانـی کۆمـه لانی زه حمه تکێشیش بێ ، ناچـه رێگای ئازادی هـه ر لـــه م رێباز وهێله دا ده بینن و ته بلیغاتیشی پێوه ده کـه ن ٠

به م جوره ده بینین که رێبه رانـــی حیزبه سیاسیه کانی کوردی ، له باری هه لوێست و بیر و باوه ره وه ساخ نه بوونه وه و ئه م ساخ نه بوونه وەش بۆته هۆی ئه وه که زۆر جار له گەل حیزبه کوموونیسته کانی ئه م ولاتانەی که کوردستانیان پێوه لکێنراوه ، تووشی ناته بایی و نێوان ناخۆشـی ده بن ٠

به لای منه وه ئه و هـه لوێسته قەت به قازانجـی جولانه وەی کورد نه بـووەو گه لی کورد له ناته بایی له گەل هێـــزه دیموکرات و حیزبه کوموونیسته کانـــی ئەم ولاتانه دا هیچ قازانج ناکات ٠ چینی کرێکار و حیزبه کوموونیسته کانی ئه م ولاتانه باشترین و به ئه مه گترین هێزی جولانه وەی رزگاریخوازی کوردن ٠ رەنگه بێ جار و بار له سیاسەتی رۆژانـەی ئەم حیزبانه شدا ، سه باره ت به جولانه وه ی کورد کەم و کوری و هه له هه بووبێت ٠ بەلام پێویسته جولانه وەی رزگاریخوازی کورد ئەم که م و کوریانه بـــه هه لەی دۆستانه دابنێ و نه یانکاته کۆسپی هاوکاری و هاو خـه باتی له گەل ئه و حیزبانه دا ٠ چونکه به بێ هاو کار ی و پشتیوانی حیزبه کوموونیسته کان، جو لانه وەی نه ته وایه تی ئیمه به ئاوات نا گات ٠

مارکس و ئینگلس هێشتا له سه رده مـی خۆیاند، پێوه ندی خه باتـی رزگاریخوازی نیشتمانیان له گه ل خه باتـــی چینی کرێکار ، به مـه رجی سه ر کـه وتن دادەنا ٠ لینین ئه م پێوه ندی و هاوکاریه ی وه ك پێویستیه کـی خـه بات و کر دەوەی هاو به ش ، بۆ سەر کـه وتن به سـەر

بۆ لا پەرە ـ٥ـ

لەگەڵ خوێنەرانی...

ئەوە بەباشی هەستی بەچەوسانەوە و فرو فێڵی چەوسێنەران کرد بایە، بەڕێبێی کورە جوتیاری هاوچین و هاودەردی خۆی دەکوشت وکەس و کاری خۆی و سەرایەی ئازیەدار و ڕەشپۆش دەکرد؟

ئامانەوێ بچینە نێو ئەو باسە پڕ لە دەرد و داخ و کەسەرەوە. بەلام هەر ئەختێك ورد بوونەوە لە و سەر لە بەکارەسات و ڕووداوە دڵتەزێنەکانی چەند ساڵەی ئەم دواییەی کوردستانمان وەلەفیلمی سینەما دێتە بەر چاو و نەقشی بمانگە بەنیتە ئەم ئەنجامە کە بلاو کردنەوەی ڕۆژنامەیەکی ئاوا کە بتوانێ لەهەموو باریکەوە ئەرکی خۆی بەباشی بەجێ بگەیەنێ، بتوانێ ڕووداوەکان بەشێوەی زانستی شی بکاتەوە، بتوانێ ڕێگای ڕاستی خەبات و تێکۆشان نیشان بدا و چەوتی و ناڕاستیەکانی بخاتەڕوو، بتوانێ بەگوێرەی توانا دۆست و دوژمنانی جولانەوەی ڕزگاریخوازی کورد بناسێنێ، لە قۆناخی ئەوڕۆدا کارێکی بێ فایدە نیە و ئەرکی هەموو هاوڕێیەکی تێکۆشەر و شۆڕشگێڕە یارمەتی بدات و بۆ بردنە پێش و پەرەپێدانی تێ بکۆشێت.

لە هەل و مەرجێکی ئاوا دا کە بەداخەوە زەعیفێکی ئالەبار و ئاخەزێنی جولانەوەی ڕزگاریخوازی گرتوتەوە و لەنێو جولانەوە و گەلێك لە حیزبە سیاسیەکاندا دیموکراسی و ئازادی بیروڕا کاڵتەی پێ دەکرێ و پێ شێلە، بەقەولی لینینی مەزن "تەنیا بەتەبلیغاتی زیندووی سیاسی، دەتوانی تێکۆشانی زیندووی سیاسی دەست پێ بکەی".

ڕۆژنامە لە بردنە سەری وشیاری سیاسی کۆمەلانی خەلك و لە ناساندنی خەبات و مێژو وشەدەب و کولتوری کورد، لە نیزیك کردنەوەی بیر و باوەڕ و هەڵوێست و بۆ چوونی تێکۆشەراندا، وە هەروەها لە پێکهاتن و پتەو کردنی ڕێکخراوی سیاسیش دا، دەتوانێ نەخشی گرنگی هەبێ.

بەبێ ڕاگەیاندن و ڕوونکردنەوەی کۆمەلانی هەژاری خەلك، ناتوانین وشیاری سیاسی خەلك بەهێز بکەین. ئێمە ئەگەر نەتوانین بەهۆی نووسین و ڕۆژنامە بیروڕای خۆمان لە نێو کۆمەلدا بلاو کەینەوە، ناتوانین لە بارەی تێکۆشانی کردەوەییش هەنگاو هەلێنین. نابێ لەوەش بترسین کە ڕۆژنامە کەم بلاو دەبێتەوە وناگاتە دەست هەموو کەس، ئێمە بەگوێرەی توانا و دەرەتان تێکۆشانی خۆمان دریژە پێ دەدەین و لەم ڕێگایەوە بەبێ خۆ هەڵکێشان و فیز و شێدیعا بەشداری خۆمان لە جولانەوەی ڕزگاریخوازی نەتەوەکەماندا نیشان دەدەین.

ڕۆژنامەی "سەردەمی نوێ" هەروەك لە یەکەم ژمارەدا ڕایگەیاندوە: بە هاوکاری و هاودەردی و هاودلی تەواوی خوشك وبراکانمان پشت ئەستورە و هیوادارە بەیارمەتی هاونیشتمانانی بەڕێز و هاوڕێیانی تێکۆشەر ئەرکی نیشتمانی و پێشکەوتنخوازانە و شۆڕشگێرانەی خۆی بەجێ بگەیەنێ.

ئێمە لە وەلامی نامە و ڕاسپاردە و ئاخافتنی هاوڕێیان و خوێنەرانی بەڕێزدا جارێکی دیکە ش ئاوڕ لەو باسە ئەدەینەوە. *

کوردستان لە

کوردستان ناوچەیەکی جەنگیە، دراوسێ عیراقە و ڕاستە و خۆ ئاگری شەڕ دەی سووتێنێ. شارەکانی کوردستان وەك شاری داگیر کراو دەچن. لە ئەو قاسەکانگە ڕوڵ دە سوورێنەوە. لاوەکان بەترس و بەپارێز دەتوانن لە نێو شاربگەڕێن. بۆ گرتنی لاوەکان بەلێب و بیانووی زۆر هەیە. لانی کەم بەو بیانووەکە لاوانی کورد لە چوونی سەربازی وبەشداری لە شەڕی کۆنەپەرستی خۆ دەدزنەوە و لاوانەی ناچنە سەربازی، ڕەگەڵ پێشمەرگان دەکەون. یەنا بۆ چیا دەبەن، پێشمەرگە بەئاسێری ئاوالەوە پێشوازیان لێ دەکەن.

سەربازی غەیرە کوردیش کە ئاچنە شەڕ، لە کوردستان، لە ئاسێری خەلکی کوردا پەنا دەدرێن. لە ناوچەی شنۆ ژمارەیەکی زۆر لە سەربازان جەبهەیان بەجێ هێشت، پەنایان بۆ ئەغەدە برد. دزبان و پاسدار وەدوایان کەوتبوون کە بیان گرن. بەلام خەلکی شارشەوسەربازانە یان پەنادا و جلی دیکە یان دانێ و ئەجاتیان دان.

هێندێ شاری کوردستان وەك پانەو مەریوان، بوون بە سەربازخانە. خەلکی دیکە لەم شارانەدا ئاسێری. ئەوەی بەرچاو دەکەوێ، ئەرتەشی و پاسدار و تانگ و زرێپۆش و ماشێنی عەسکەری. لە مەهاباد و سنە و سەقز گەڕۆکی "ثارولله" دەچنە دەچاوی خەلکەوە. بۆ ڕاونانی شۆڕشگێڕان شارەوانیشیان وەکار خستوە. ئەوانە بەتەواوی حکومەتی نیزامی هەست پێ دەکرێ. لە چەسەری هەموو کۆلانێك چەند ماشێنی پڕ لە عەسکەر ڕاوەستاون. بۆ گرتنی لاوەکان، پاسدار لە مالان وەژوور دەکەون.

بەندیخانەکان لە هێزە شۆڕشگێڕەکان و ژن و مندال و دایك و باوکیان ئاخنراون. ئیعدامەکان بەبێ پسانەوە دریژەیان هەیە. ڕۆژی ٢٤ی مانگی گەلاوێژ لە شاری سنە ١٢ کەس لە شۆڕشگێڕان ئیعدام کراون.

کوردستان ناوچەیەکی گەمارۆدراوە. لەم گەمارۆیەدا ڕاونان و سەرکوتکردنی بێ پسانەوە دریژەی هەیە. بەبێ کونترۆڵی پولیس کەس ناتوانێ لە شار وەدەر کەوێ، یان بچێتە نێو شار.

بەلام گەلی کورد لە سەر ئەوحەلەتەوە، لە خەباتی بەشە بیوا بگرە تە جولانەوەی سیاسی و چەکداری لە هەل و مەرجی دژواردا خەبات دەکا. ڕێژیم خەلکی گوندەکان مەجبوور دەکا کە ئەمنیەتی گوندی بپارێزن و لەگەڵ پاسدار و بەسیج هاوکاری بکەن. تەنانەت گوندیەکان دەبەن کێشکی پێگەی عەسکەریەکانیان پێ بکێشن....

قەقیری و هەژاری و گرانی و بێکاری خەشر دەکات. نان کە بژێوی سەرەتایی ئەو خەلکەیە، لێیان وەچاوە، جا چ دەگا بەبرینج و ڕۆن و شتی پێداویستی دیکە.

بەلام کوردستان بەچۆك دانایە. ڕۆژ بەڕۆژ قین و بێزاری خەلك لە ڕێژیم توند تر دەبێ. کوردستان هەزار برین و زامی لەلەشی دایە. بەلام پالەوانانە لە سەر پێ وەستاوە.

کوردستان وەك چیا سەرکەشەکانی سەربەرز و بەفیزە. *

پاشماوەی کۆڕێک

دوژمنی هاو بەشدا دەقەبلاند.

ئاشکرایە کە حیزبە کومونیستەکانیش بەبێ پشتیوانی و هاوکاری جولانەوەی ڕزگاریخوازی کورد، لە خەباتی خۆیاندا سەرکەوتوو نابن. بەداخەوە ڕێبەری حیزبە کوردیەکان، سەبارەت بەم ساخ نەبوونەوەیان لە ئاست ئەم مەسەلە گرنگە، کە ساخ نەبوونەوەی بیرو باوەڕ دەگرێتەوە، وایان لێ هاتوە کە بەنرخی ڕۆژ دەڕواننە مەسەلەکان.

تاقیکردنەوەی خەباتی ئەم چل ساڵە ڕەنگە بەشی ئەوەندەی فێر کرد بین کە هاوکاری و پێوەندی پتەوی برایانەلەگەل حیزبە کومونیستەکان، بەتەواوی بەقازانجی خەباتی ڕزگاریخوازی نەتەوەکەمانە.

ئەمە لە باری بیر و باوەڕەوە، بەدڵا جولانەوەی ڕزگاریخوازی کورد لەباری ستراتیژی خەباتیشەوە تا ئێستا خۆی ساخ نەکردوتەوە. زۆر جێگای داخە کە هێشتا نەمانتوانیوە مەسەلەی کورد وەك مەسەلەی میللەتێکی ٢٠میلیونی ببینینە سەر شانۆی سیاسەتی جیهانی سەرنجی بیرو ڕای گشتی بۆ ئەوە ڕابکێشین کە خەباتی میللەتی کورد لەهەل و مەرجی ئەوڕۆدا، تێکۆشانە بۆ وەدەستهێنانی مافی دیاری کردنی چارەنووس. هۆی ئەمانە وایە بەڵکە گرتنی خەبات و دانەنانی ستراتیژ بەکی بەلە گرتوە. جولانەوەی ڕزگاربخوازی کورد لە نێوان دروشمی ئوتونومی و شێوەی ئوتونومی و مافی چارەنووس (بەگوێرەی ڕۆژ) و دروشمی سەربەخۆیی بۆ پارچەیەك و قسە و دروشمی دیکەدا حاسیە بوە و سەرەڕۆ ناکات.

ئەم یەك بان وچەند هەوایە بۆتەهۆی ئەوە کە بیر ورای گشتی جیهانیش مەسەلەی کورد بەگرنگ نەزانن و وەك مەسەلەی نەتەوەیەکی ٢٠میلیونی سەیری نەکەن. چونکە خۆشمان لە سەری ساخ نەبووینەوە و هەرحیزبە بەگوێرەی قازانجی خۆی باسی دەکا و وردە تیئوریشی بۆ دەدۆزێتەوە.

نەبوونی ستراتیژی یەکگرتوو وەك هێلی گشتی جولانەوە، بۆتە هۆی ئەوە کە ڕێبەرانی حیزبە سیاسیەکان، زۆر جار ستراتیژی فیدای تاکتیك بکەن و بەنرخی ڕۆژ نان بخۆن و لە ناسینی دۆست و دوژمنی جولانەوەدا تووشی هەلە و گوێرە ڕێ بن.

خەباتی نەتەوەکەمان بەقۆناخێکی سەخت و دژواردا تێ دەپەڕێ. حیزبە سیاسیەکانی کورد بەرپرسیەکی گەورەیان لە سەر شانە. هیوادارین لە ژێر باری ئەم بەرپرسی و ئەمەخەباتە دژوارەدا، سەربەرز وسەرکەوتوانە قەد ڕاست کەنەوە. *

نامەکانی گەیشتوو

برای بەڕێز ع.باسکار لەژێر ناو ونیشانی "لەگەل کیو و گرفتی پەنامەندەکان" نامەیەکی بۆ ناردووین، کە وا کورتەی

++++++++++++++++++++++++++++++++

برای بەڕێز ع. باسکار بە ناونیشانی "لەگەل کیو و گرفتی پەناهەندەکان" نووسراوێکی بۆ ناردووین کە وا کورتەی ئەو لێرەدا بلاو دەکەینەوە.

کاك ع. باسکار دەنووسێ:

"وەك لە بیرم بێ لە سالانی ڕابردوودا جاروبار بەشەڕ لەکەوت، لە ڕادیو دەمان بیست کە فلان کەس پەناهەندە بوە. بەلام بەداخەوە ئەوڕۆ لەسایەی ئەو دوو ڕێژیمە دیکتاتورەی خومەینی و سەددام وشەی پەناهەندە، وەك وشەی موسافیر بوتە شتێکی سادە و ئاسان. بەهەزاران کەس لە ولاتەکانی ئەوڕوپا

بۆ لاپەرە -٨-

چاپکراوی نوێ

ماموستا هاوار ئه‌م بابه‌ته‌ ستاندنه‌وه‌ی به‌هه‌ژ ئه‌به‌ستێته‌وه‌ به‌ رێکخراوی هێزه‌ دیموکراتیه‌کان و لابردنی ناکۆکی نێوان پارته‌کان و پشت به‌ستن به‌ هێزی گه‌ل و ده‌نووسێ:

"ئیزیک بوونه‌وه‌ و دۆستایه‌تی له‌گه‌ل ئازادیخوازان و هێزودۆستە راسته‌قینه‌کانی کورد و ... له‌ ناو خۆمانا یه‌ک بین و به‌ شێوه‌یه‌کی یه‌کگرتوو ده‌ست بخه‌ینه‌ ناو ده‌ستی دۆسته‌کانمانه‌وه‌ و به‌ شێوه‌یه‌کی یه‌کگرتوو روو به‌ رووی دوژمن بوه‌ستین".

ماموستا هاوار به‌ دلسوزی و داخ و که‌سه‌ره‌وه‌ که‌م و کوری و بۆچوونی

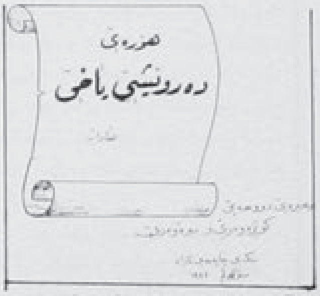

رێکخراوه‌ سیاسیه‌کانی کورد له‌م باره‌وه‌ ده‌ست نیشان ده‌کا، ده‌نووسێ:

"به‌ داخه‌وه‌ وه‌کوو پیره‌ژنی لێ قه‌وماو فێری ئه‌وه‌ بووین هه‌میشه‌ هه‌ر خه‌ریکی گۆله‌وه‌ چینی حه‌یتی شاراو بن خه‌رمانی ئه‌م و ئه‌وبین و خه‌رمانه‌ و خه‌رمان ئه‌گه‌ رێین و بانگ ئه‌که‌ین خه‌رمان به‌ره‌که‌ت... خه‌رمانه‌ لۆغانه‌، ئه‌وانیش ئه‌گه‌ر عه‌قلیان بری ئه‌لێن: خێر و به‌ره‌که‌ت... تووره‌که‌که‌ت بێنه‌، قه‌رمووها ئه‌وه‌ به‌ره‌که‌ت..."

ماموستا هاوار دێته‌ سه‌ر "ده‌وری سیاسی رۆشنبیر و خوێنه‌وارە نه‌ته‌وه‌ده‌ستی کورد له‌ ناو شۆرش و له‌ ناو ولاتاو له‌ ده‌ره‌وه‌ی ولات و ده‌نووسێ:

"...جاران له‌ ناو ولات دا و له‌ ده‌ره‌وه‌ش کوردایه‌تی بریتی بوو له‌ جنێو دان به‌ شیوعی، کێ جنێوی زۆر باشی به‌ شیوعی بدایه‌، ئه‌وه‌ به‌ کوردێکی دلسوز و باش ئه‌ژمێررا.... که‌ رقیان له‌ یه‌کیک هه‌لستایه‌ که‌ بیرو باوه‌ رێکی پێشکه‌وتنخوازی هه‌بوو، ئاسانترین وشه‌ که‌ به‌ رامبه‌ری به‌ کار ئه‌هێنرا بریتی بوو له‌ (شیوعی کومونیست) که‌ له‌ راستی دا ئه‌وه‌ی که‌ زۆر دوژمنی کومونیستی بێ شیوعیه‌ چونکه‌ کومونیستی خۆی له‌ سه‌ر نه‌مێکدا حوره‌ ئه‌ تالا یه‌ک بوو که‌ ئیمپریالیزم و سه‌رمایه‌داری هه‌ولیان ئه‌دا که‌ ئه‌و بیر و باوه‌ره‌ له‌ ناو خه‌لکدا بلاو بێته‌وه‌..."

ماموستا هاوار له‌ به‌شی ئاخری کتێبه‌که‌یدا، دێته‌ سه‌ر باسی "کورد و دۆست و دوژمنه‌کانی" و ده‌نووسێ:

- "به‌ستترین و کوشنده‌ترین ده‌ردێک که‌ هه‌ر له‌ کۆنه‌وه‌ تووشی کورد بووه‌، ئه‌وه‌یه‌ که‌ به‌ داخه‌وه‌ دۆست و دوژمنی خۆی به‌ ئاسانی لێک جیا نه‌کردۆته‌وه‌، به‌ داخه‌وه‌ زۆر جار ساویلکه‌ به‌ ئیسی و کورت بینی و بریاری بێ لێکدانه‌وه‌ی سه‌ر بێی وای لێ کردووین که‌ له‌ ناتی کردنه‌وه‌یه‌ ر که‌ وتووی میلله‌تانی تر لامانداوه‌ و ئه‌و رێگایانه‌مان نه‌ گرتۆته‌ به‌ر که‌ میلله‌تانی تر تیایدا سه‌رکه‌وتوون. لای هه‌ندێ که‌س وابوه‌ و ئێستا ش لای هه‌ندێ که‌س وایه‌ که‌ مادام ئێمه‌ میلله‌تێکی چاره‌ره‌ش و کلۆل و بێ به‌شین، ئیتر کالای نیکبه‌تی ئێمه‌ به‌ بالای کورد براوه‌، له‌ به‌ر ئه‌وه‌ ئێمه‌ هیچ چاره‌مان نیه‌ ئه‌بێ هه‌ر چاوه‌ڕێی رێکه‌وت و به‌ختی و ده‌ستکه‌وتی ئه‌م و ئه‌و بکه‌ین. ئه‌گه‌ر بێتو ئه‌و باره‌ به‌ تی دابه‌ له‌ ئه‌نجامدا وه‌ستی چێژ له‌وه‌ی هه‌ر چیه‌ک روو ئه‌دات، نای ئه‌و بۆچوونه‌ هه‌ له‌ به‌...ئه‌ بێته‌ نقت به‌ ره‌فتاری پاک و خاوێن بارسه‌نتی ئه‌وه‌ت بادا که‌ ده‌مبوکت هه‌بێ و به‌ری خۆی بێ بخورێنی. ئه‌گه‌ر ئه‌و باره‌ نه‌بێ دانه‌ یه‌وسه‌ به‌ ستێکی کانی رێنامه‌ی خۆی نه‌ بێت و بۆ ئه‌وه‌ نه‌بێ که‌ سێکا به‌ دار ده‌ست و به‌ کۆله‌وه‌زی ئه‌سوور که‌ی خۆی"

ماموستا هاوار دێته‌ سه‌ر ده‌ستنیشان کردنی دۆست و دوژمنی کورد و ده‌نووسێ: "کێ دوژمنی کورده‌ و کێ دۆستیه‌تی زۆر روون و ئاشکرایه‌ و ئه‌گه‌ر جاران هه‌ندێک ئه‌م و مێژی بیر و باوه‌ری هه‌لە و لێکدانه‌وه‌ی هه‌لایه‌تی ئه‌و راستیه‌ی شارد بێته‌وه‌، ئه‌مرۆ ئه‌ مووژسێک بۆ هه‌موو کوردێکی رۆشنبیر روون بۆته‌وه‌ و ئاشکرایه‌... ئه‌وه‌ی له‌ ئه‌ لقه‌وبێتی سیاسه‌ت هه‌ر تۆزێک شاره‌زا بێ و بیخوێنێته‌وه‌، ئه‌ توانێت به‌ ئاسانی دوژمن و دۆستی کورد له‌ ئێستا و دوا رۆژدا ده‌ستنیشان بکاو لێکیان جیا

بکاته‌وه‌. دوژمنی کورد ئیمپریالیزمی جیهانی و سه‌رمایه‌داری به‌ سه‌ر کرداییتی ئه‌مریکا و دۆسته‌کانی و ده‌رکاکانی ئه‌و رژیمه‌ به‌زۆر به‌ پێتراوانه‌ی که‌ به‌شه‌کانی کوردستانی داگیر کراویان خراوه‌ته‌ سه‌ر ولاته‌کانمان به‌ ناره‌وا بینه‌ته‌وه‌ی کورد. ئه‌و رژیمانه‌ له‌ راستی دا ته‌نیا هه‌ر دوژمنی کورد نین، به‌لکوو دژی گه‌له‌کانی خۆشیان و ته‌نیا بۆته‌وه‌ داسه‌پێنراون که‌ ئه‌م رۆله‌ بببینن له‌ ناوچه‌ دا. ئیمپریالیزم و سه‌رمایه‌داری جیهانی پێی سپاردوون و به‌ خه‌نه‌ی بوکێشاون"

"دوژمنی دووهه‌ممان کۆنه‌ په‌رستی ناو خۆ و بیرو باوه‌ری ته‌سکی خێلایه‌تی که‌ تا ئێستە ئێجگار زۆر که‌ وتوه‌ ته‌ سه‌ر کورد و باجێکی ناره‌وای لێ ئه‌ سێنێت... کۆنه‌ په‌رستی کورد، وه‌کوو کۆنه‌ په‌رستی هه‌موو ولاتێکی تر هه‌ندێ جار بۆ سوودی خۆی ئه‌ چێته‌ پال رێژه‌کانی دوژمنانی میلله‌تی کورده‌وه‌...."

..... گێره‌ و کێشه‌ی نێوان چه‌پ ره‌و وراست ره‌و له‌ ناو کورد و له‌ ناو شۆرشی کوردا، وه‌کوو هی هه‌موو شۆرشه‌کانی تری جیهان، باوه‌ به‌کێی زۆره‌ ده‌ستی پێکردوه‌ و هه‌ندێ جار توند و تیژ ئه‌ بێت و هه‌ندێ جار خاو ئه‌ بێته‌وه‌ و بگره‌ هه‌ندێ جار به‌ دروّ بۆ روانه‌ت کۆنه‌ په‌رستی به‌ ناچاری ئه‌چێته‌ پێستێکی تره‌وه‌ و له‌گه‌ل ئه‌وه‌ش دا که‌ بروای به‌ پێشکه‌وتنخوازی نیه‌ به‌لام دروشمی کوردایه‌تی پێشکه‌وتنخوازی وا به‌رز ئه‌کاته‌وه‌، ئه‌لێی ساله‌هایه‌ له‌و بیر و باوه‌ره‌دا سوور کراوه‌ته‌وه‌...

..... له‌م شۆرشانه‌ی دوایی کوردا هه‌میشه‌ کێشه‌ و به‌ره‌ به‌کێ نهێنی و ئاشکرا هه‌بوه‌ و هه‌یه‌ له‌ نێوانی پارته‌کان و رێکخراوه‌کان و ئه‌ ندامه‌کانیانا ده‌رباره‌ی چه‌پره‌وی و راستره‌وی و زۆر جار بوه‌ به‌ هۆی ئه‌ نه‌نگ بزار و دوور خستنه‌وه‌ی ده‌سته‌ به‌ک ئه‌م کێشه‌ به‌ بۆته‌ هۆی کێشاوێکی سه‌بر له‌ نێوان پارته‌کاردا و زۆر جار

ئانیشک ده‌سته‌ به‌کی راماڵیوه‌ و خۆی جوێبه‌جێی که‌ ئه‌ سه‌ش زیانی که‌ یاند و ه‌ به‌ رێکخراوه‌ و پارته‌کان.

هه‌ندێ بیرو باوه‌ ری زۆر هه‌له‌ هه‌ بوه‌ که‌ لای وابوه‌ چه‌ پره‌وی ده‌بێته‌ هۆی ئه‌وه‌ که‌ مۆرێکی سووری ترسناک بمرێت به‌ ناوچه‌ وانی که‌ لی کورد و شۆرشه‌کانیه‌وه‌... ئه‌وه‌ بوو دوژمنه‌ ئاشتیه‌کانی کوردیش ئاماوه‌ به‌ک بیرو پاکانده‌ی درۆی ئیمپریالیزمیان کاویژده‌ کرده‌وه‌ و به‌ سه‌ رۆک بارزانیان ده‌گوت "الملا الاحمر"...ئه‌وانه‌ی که‌ هه‌مدی ئه‌ سه‌به‌ هه‌له‌ به‌ دۆستی کوردیان دائه‌نا و ئه‌ یان ووت ئه‌گه‌ر چه‌پره‌و و واز بێنێ له‌ به‌شداری کردن له‌ جولانه‌وه‌ی کورد، ره‌ نگبێ ئه‌ و دۆستانه‌ ئیشێکی وا بکه‌ن که‌ کورد تا راده‌یه‌ک بگات به‌ ئاواتی خۆی. ده‌ رکه‌وت بۆ چوونێکی زۆر هه‌له‌ بوو، ئێجگار زۆر که‌وت له‌ سه‌ر کورد...."

ماموستا هاوار راستیه‌کی هه‌زارجار گوتراو و ناسراوی خستۆته‌ روو، ده‌نووسێ: "جارێک برادەرێک گێرایه‌وه‌ و وتی: لێ پرسراوێکی ئه‌مریکایی له‌ گفتوگۆیه‌کدا وتوویه‌تی کورد ئه‌بێ سوور بزانێت که‌ ئه‌مریکا نایه‌وێ کورد هیچ شۆرش و جولانه‌وه‌یه‌ک بکا که‌ سوودی ئه‌مریکا و دۆسته‌کانی تیا دا بکه‌وێته‌ مه‌ترسیه‌وه‌.... ته‌نیا ئه‌وه‌یه‌ ئه‌گه‌ر کورد دژی سۆڤیه‌ت یا دژی هێزه‌کانی سه‌ر به‌ سۆڤیه‌ت، یا دژی دۆسته‌کانی سۆڤیه‌ت جولایه‌وه‌، ئه‌وا ئاماده‌ بن ته‌نیا له‌و دژایه‌تیه‌ داهیواتی بۆ په‌یدا بکه‌ن که‌ یارمه‌تی بدات.."

ماموستا هاوار باسی رووداوه‌کانی نێو شۆرشی کورد ئه‌کات له‌ سالی ١٩٧٤ "که‌ف و کولی دژی چه‌په‌ره‌وی" و هه‌لوێستی خوا لێ خۆشبوو سه‌یدا سالح یوسفی و هه‌ندێ هه‌لوێستی چه‌وتی خه‌لکی دیکه‌ باس ده‌کات و ده‌نووسێ:

"به‌ داخه‌وه‌ کورد له‌ شۆرشه‌کانیا چه‌ند جارێک هه‌ندێ لای ده‌ست نیشان کردوه‌ وه‌کوو دۆستێک و دلسوزی خۆی و لای وابوه‌ ئه‌و دۆستانه‌ هه‌تا سه‌ر و هه‌تا دوا قۆناغی رزگار بوونیارمه‌تی ئه‌ده‌ن و فریای ئه‌که‌ون، به‌لام ده‌رکه‌وت

کوردستان له‌ چاپه‌مه‌نیه‌کاندا

رۆژنامه‌ی "که‌یهان" چاپی تاران، ژماره‌ ١٦ی مانگی شوباتی ١٩٨٦ دا وتارێکی به‌ پێنووسی "خاویه‌ر شیره‌هارتی" له‌ ژێر ناو ونیشانی "کوردستان، شه‌رێکی بێ سنوور بۆ ئازادی" بلاو کردۆته‌وه‌ و ده‌ نووسێ:

"باسکه‌کان و کورده‌کان به‌ یه‌ک گیرو گرفتیان هه‌یه‌. حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران له‌ مافی میلله‌تی کورد دیفاع ده‌کات. کوردستانیش هه‌روه‌ک باسک له‌ نێو چه‌ند ده‌وله‌تاندا به‌ش کراوه‌.

کورده‌کانیش هه‌ر وه‌ک باسکه‌کان توانیویانه‌ له‌ به‌رامبه‌ر هێرشی بیگانه‌ دا، که‌ چه‌ند سه‌ده‌ درێژه‌ی هه‌بوه‌ نشانه‌ ...خه‌باتی خۆیان بپارێزن.

نووسه‌ر دێته‌ سه‌ر باسی خه‌باتی گه‌لی کورد و ده‌ نووسێ:

"گه‌لی کورد تووشی ئه‌ رێکی خو

بۆ لاپه‌ره‌ -٢-

پرۆژەی هاوکاری نێوان پارتی دیموکراتی کوردستان و یەکێتی نیشتمانی کوردستان

لە ڕۆژی ٨/١١/١٩٨٦ دا وەفدی پارتی دیموکراتی کوردستان ـ عێراق بە سەرۆکایەتی هەڤاڵ ئیدریس بارزانی و وەفدی یەکێتی نیشتمانی کوردستان بە سەرۆکایەتی هەڤاڵ جەلال تاڵەبانی کۆبونەوە و لە پەیوەستی پاراستنی خەباتی کوردو هۆیەکانی قوڵکردنەوەو پتەو کردنی پەیوەندی دۆستانەی نێوانیان کۆڵینەوەو ڕوو لە ... یەکگرتنی هێزی پێشمەرگە و دامەزراوەکانی هێزی پێکیان لەسەر :

لایەنی سیاسی :

١ـ هیچ لایەکیان بوو لایەنە دژی یەکتری لەگەڵ لایەنێکی سێهەم دا لەسەر هیچ جۆرە سەرێکی سیاسی هاوپەیمانێکی سیاسی نەبێ ٠

٢ـ هەردوو لا هەوڵ بدەن کە بە هەماهەنگی هەموو لایەنەکانی خەڵکی کوردستان بەرەن بۆ ڕوخاندنی رژێمی بەعسی فاشیستی عێراق و سەرکەوتنی مافی ڕەوای گەلی کورد ٠

٣ـ لە هەموو کاروبارێکی خۆیان گەلەکەماندا ... هاوبەش بکەن بە تایبەتی لە هاوکاری و دۆستایەتی یا لەگەڵ هێزە عێراقی و دۆستەکانمان دا ٠

٤ـ کۆبونەوەی دەوری کردنەوەی پەیوەندی هاوبەش لەلایەنی کەمەوە مانگی دوو جار بۆ قوڵکردنەوەو پتەو کردنی پەیوەندی نێو لوولی و چارەسەرکردنی ئەو گیروگرفتانە یا ئەو مەسەلە گرنگانەی لە ڕووی خەباتەوە دێنە پێشەوە بگیرێ ٠

٥ـ وەرگرتنەوەی گیانی ئەم ڕێککەوتنە بۆ هەموو ئاستەکان و حورمەت گرتن لە ڕێکخستن و ئەندام و لایەنگرانی یەکتر ٠

٦ـ هەوڵدان بۆ یەکخستنی ڕێکخراوە پیشەییەکانی کورد لە دەرەوەی وڵات ٠

٧ـ هەوڵدان بۆ یەکخستنی هێزەکانی کوردستانی عێراق و پێکهێنانی بەرەیەکی نیشتمانی فراوانی عێراقی ٠

لایەنی عەسکەری :

١ـ ناوچەکانی ژێر دەسەڵاتی هەردولا بۆ چالاکی سیاسی عەسکەری ڕێکخراوەیی هەرگیز یان ئازادە ٠ ئەبێ هەردوو لا پارێزگاری یەکتر بکەن لە ڕێکخراو و هێزەکانیان لەو ناوچانەدا بۆ ئەوەی ... پێویستی ئەوەی کێشە بۆ یەکتر ساز بکەن ٠

٢ـ هێزو ڕێکخراوەکانی هەردوولا ئەبێ ئاگاداری یەکتر بکەن و تێکەڵ بە یەکەوە بکەن ٠

٣ـ هەوڵ بدەن چالاکی هاوبەشی پێشمەرگانە بکەن تا زەمینەی هاوکاری هەمەلایەنە بۆ یەکێتی بۆ پێشەوە بچێ و کاری لە کوردەواری هەڵک و هێزی پێشمەرگە بکا ٠ بۆ زەمینە خۆش کردنی یەکخستنی هێزی پێشمەرگە لە داهاتوودا ٠

٤ـ بۆ پێشمەرگەی هەردوولا ... ئەوەی نیە پێش کەوتن بەتوانای ... دێت بەرەو ... یەکگرتن دەرەنجامی ...

٥ـ لە دەستەڵاتی ناوچەکان و گرتنیان تا هەمووسەرچاوەکانی ... ئەبێ لە ناوچەکانی ژێر دەسەڵاتی یەکتردا ... حورمەت بگرن ٠

٦ـ پێکهێنانی دادگای هاوبەش بۆ چارەسەرکردنی کێشەکانی کوردەواری هەڵک ٠

لایەنی ڕاگەیاندن :

١ـ ڕاگرتنی هەموو جۆرە کارێکی ڕاگەیاندن و پروپاگەندە ... ڕاستەوخۆ یا ناڕاستەوخۆ لە دژی یەکتر ٠

٢ـ ... ڕاگەیاندنی هاوبەش بەهەموو جۆر و لە هەموو ئاستەکاندا بکرێ هەم بۆ پەسپاندنی گیانی ئەم ڕێککەوتنە و گەشەپێدانی هەم بۆ ناساندنی مەسەلەی کورد و ... ی ماف ڕەواکانی لە ناوەوەو لە دەرەوەی وڵات ٠

٣ـ ... گرتن لە یەکتر لە کۆبونەوە هاوبەشەکاندا ... لە دەزگاکانی ڕاگەیاندن دا ٠

٤ـ هاوکاری ڕاگەیاندن لە ڕووی ... ەوە ٠

یەکێتی نیشتمانی کوردستان

پارتی دیموکراتی کوردستان ـ عێراق

٨/١١/١٩٨٦

چاپکراوی نوێ

...وە زۆر جار ئەو بۆ چوونە هەڵە بووە بریتی بووە لە ساویلکە بەتی ... لە تاندن و فریو خواردن، چونکە ... نەخامە گانمان بینیوە کە کورد هەمیشە ناری نووزنی ح دەردی سەر بەرەک و چارە ... شتیەک بووە "

نووسەری بەڕێز دێتە سەر باسی ئەو بەڵگەنامانەی کە "لە ساڵی ١٩٧٥ دا شۆرشی کوردی بەرەو نەخامێک برد" و باسی وەزنی ئێستاش دەکاو دەنووسێ :

" بۆریە ی ئەم جارە مان مارکەنەتاحی سەری شاهد نشا نیە، بە لکوو بۆریەکی مێژیر بە سەر وجیە لە بەری ریشدارە ٠ ئەو بۆریە دوو بارە هەستی دۆستێکی بە ناچار دۆستە و لای هەندێ کەس وایە کە مادام دوژمنی منتە ئیتر ئەبێ پێشینان وتەنی هەر بە دۆست.

دابنرێ و خۆشمان بێ و ترشمان بێ هەر ئەبێ لەگەڵیا بین و سەر و مر خۆمانی بدە ینە دەست٠٠٠ بەداخەوە برا کوردەکانی ئێرانیشمان هەر بەو هەڵەیە داچوون و بەرێز بە وهەلاتێدا چوونەوە کە شۆرشی کوردی عێراق بە چاوی خۆی دیویەتی و ئێستەش ئەی بینێ ٠٠"

هەر لەم بوارەدا ماموستا هاوار ئاماژە بە باسی ئەرکی نووسەرو رۆشنبیرەکان و دەنووسێ :

وریایی و ئاگادار بوون لەو رۆژنامە و گۆڤارانەی کە باسی کوردی تیا ئەکرێ شتێکی زۆر پێویستە و ئەرکی سەر شانی خوێندەواران و رۆشنبیرانە ٠ خۆ ئەگەر لە ناو وڵات دا ئەو دەسەڵاتە نەبێت کە وڵامی ئەو چەند نووسین و بڵاو کراوانە بدرێتەوە کە چەند کەسێکی بەهەڵە داچوو، یا چەند کەسێکی هەڵخەڵەتێنراو لە گۆڤار و رۆژنامە و نووسینەکاندا بڵاوی ئەکەنەوە، را بزانم لە دەرەوەی وڵات قەدەغە نیە و پێویستە هەموو لایەک ئاگاداری زۆر شت بێ کە بڵاو ئەکرێتەوە ٠٠٠٠ لە ژمارە (٢)ی گۆڤاری (الدراسات الكردية) کە بە عەرەبی لە ئەنستیتوی کوردی لە پاریس دەر ئەچێت٠٠ باسێکم بەرچاوکەوت بە ناوی (خيارات للسياسة السوفيتية تجاه المسالة الكردية)٠٠ باسەکە باسێکی گرنگە و نووسەرەکەی بە شێوەیەکی زانیارانە بۆ باسەکە چوە ٠٠٠ بە لای منەوە لە نووسینێکی وا گرنگ دا کە باسەکە بریتیە لە ناسینی دۆست و دوژمن و لێک جیا کردنەوەیان و دەستنیشانکردنی هەڵوێستەکانیان بەرامبەر بە کورد، لام وایە شتێکی هەڵەیە ئەگەر پیاو بە هەندێکی لەلە بۆ باسەکە بچێت٠٠ ئەگەر پیاو بە سادەیی باسەکە بخوێنێتەوە و گلەیی و بێ ئاشتی کۆن و تازەی کورد بەرامبەر بە سۆڤیەت نەبگەیاندایەتەوە و رادەیەی کە لە سەرەتاوە بڕیاری ئەوەی داوە بە هەر جورێک بێ سۆڤیەت تاوانبار بکات بەرامبەر بە کورد، وابزانم بەوردی بۆ وەرئەکەوێ کە باسەکە بۆنی بێ لایەنی لێ نایەت، بەڵکوو بۆنی ئەوەی لێ دێ کە نووسەر ئەو مەبەستەی دەربڕیبێ کە ئەبێ سیاسی و خوێندەواران و رۆشنبیرانی کورد تۆزێک لەو گلەیی و بوغزە و نارەزاییەی خۆیان بەرامبەر بە سیاسەت و هەڵوێستی ئەمریکا کەم بکەنەوە بەرامبەر بە کورد، چونکە سۆڤیێتیش وەکوو ئەمریکا هیچی بۆ کورد نەکردوە ولەوەش ناچێت کە هیچ بۆ کورد بکات نە لە ئێستە و نە لە داهاتوو شدا٠ لەبێرەدا ئەگەر مەبەست لەوە باسەکە ئەوە بێ سۆڤێت و ئەمریکا بخرێنە دوو تای تەرازووی بەرامبەر یەک، بێگومان باسەکە بەو بۆچوونە هەڵەیە و لە باسێکی بێ لایەنی دەر ئەچێ٠٠٠٠"

ماموستا هاوار لێرەدا بە جوانی ئەوە روون دەکاتەوە کە ئێستا -

" هەموو کوردێکی خوێندەوار و رۆشنبیر و شارەزا بە تەواوی کە پشتوێنەت ئەو دڵنیا بێ بە کە ئەمریکا بۆ بەرژەوەندی خۆی و بۆ بەهێز کردن و پتەو کردنی ئەو دەزگایانەی کە کوردستانیان داگیر کردوە هەمیشە دژی سەرگرتنی هەموو شتێکە کە کوردی بێ ئازادیی و بە ئاشکرا و نهێنی دژی بووتی هەموو جورە ماف و دەستەڵاتێکە کە لە کورد دەگیری سێنت وە لای ئەمریکاوە ماوەیەکی زۆر لە مێژە کە کوردی لە خانەی ئەوانە دا داناوە کە لە رۆژهەلاتی ناوە راست دا نابێ هیچ دوا رۆژێکیان سێنت ٠ ئەم بریار و بۆ چوونەی ئەمریکا جگە لەوەی کە بە خۆی بەرژەوەندی خۆیەتی لەگەڵ دەزگا ئاشتیت و کۆنەبەرستەکانی ناوچەکە، جورە سیراتیکیستە لە ئینگلیزەکانەوە بۆیان ماوەتەوە ٠٠٠"

پاش ئەوەی کە ماموستا هاوار چەند سەنەد و بەڵگە لە سیاسەتی ئینگلیز و ئەمریکا سەبارەت بە هەڵوێستیان لە بارەی کورد و تێکۆشانی هێزە سیاسیەکان دێنێتەوە، دەگەڕێتەوە سەر باسەکە و دەنووسێ :

" ٠٠٠با دوو بارە بێینەوە سەر ئەو سراوەکەی (الدراسات الكردية) دەربارەی ستراتیجیەتی سۆڤیەت بەرامبەر بە کورد٠٠٠ ئەتوانین بە دڵنیاییەوە بڵێین هەتا ئێستە قەت نەمان بینیوە رۆژێک لە رۆژان سۆڤیەت و بەرەی سۆشیالیست لە وە پاشگە " بووبنە وەکە کورد وەک هەموو نەتەوەیەکی تر مافی رەوای نەتەوایەتی هەبە ٠ لە بەر ئەوە وابزانم نارەوایە ئەگەر سۆڤیەت بە دوژمن بژمێردرێت یا بخرێتە ریزی ئەمریکاوە ٠٠ بەلام لەگەڵ بوونی ئەم راستیەشدا، کورد قەت ناتێ بە تەمای ئەوە بێ کە سۆڤیەت یا هەر دۆستێکی تری کورد لە ئەکرمادا بۆ بنێری و کوردستانمان بۆ رزگار بکا٠ کورد ئەگەر توانی ورد بینی بکا و جیا لەوەی شۆرشەکەی سەر بە خۆ بێ و لە پاشکۆی ئەم و ئەو دەر باز بێ و ئەبات و تێکۆشانی لە سەر بناغەیەکی زانیاری و پێشکەوتنخوازی دابمەزرێنێت و ئەلبەت و وەک وت و بۆ چوون

بۆ لاپەڕە -٨-

هەواڵنامەی کتێب

پاشماوەی چاپکراوی نوێ ...

بەر و ساوە ر و لێکدانەوە بان لە شێوەی خشڵانە تی و ناوچە کە ڕێوکێو بینی و کە لەلە رەقی و دوو بە رەکی تین وەهە لیە ی ئاڵنا بەتی و سەروکا. بەتی بچێنە دە رە وە و سەر کرداسە سە کی لە خۆ بووردەووی بێشکە وشەوو خوازی وای هە بێ کە لە ناو هەرکەی جە ساوە ری رەش و رووت و جە وستەر اری کوردە وە هە لقولا بێ و بە جاوێکی نە سکە وە بە ڕواسێتە هە لوێست، وابزا سم لە نوانێ باز و دزخشکی وەها بتەمێشت ئابە وە کە زۆر لا بە حسابە کرێنە کا. بانا بچینە وە و حساسێکی تازەی تایبە سی بۆ کورد بکەن، نە ک حساسێکی کا. تی پاشکۆیی کە وەک ئرە کە لە کێڵنجێدا بێتێ و برووخێت .."

ماموستا هاوار لە کۆتایی نووسینە جوان و بە برخە کە ی دا دێتە سە ربایی و بیلایی ئیمپریالیزمی ئەمریکا دژی جولانە وە کانی ڕزگاریخوازی و دە نوو- سێ:

" کە شورشی چواردەی تەموزساڵی ١٩٥٨ هە لگیرسا و بۆ یە کە م جار لە عیراقدا دانی پیا نرا کە کورد و عەرەب لە عیراق دا هاو بە ش و بە پێی دەستور، وە کوو یە ک مافیان هە یە، ئیمپریالیزم کە وتە خۆی و جم و جولی تێ کە وت. و هە ر چی کۆنە پە رستی کورد وعەرە ب هە بوو بە تایبە ت ئە وانە ی کە زەوی و زاریان لێ سە نرا بوو، هە مووی کۆکرد نە وە و هانی دان دژی چواردەی تەمووز بجولێنە وە ....

کاتێک شورشی ئازادیخوازی شیلی هە لگیرسا، ئە مریکا بارەی لێ هە لـ بۆ ئازادی و سە ر بە ستی لە کیس چوون کە لی شیلی ئە گریا و هاواری ئە کرد. هە تا (ئە لیندی) لابرد و پینۆشێت هێنرایە سە ر کار، ئیتر بە حسابی ئە- مریکا ئاو کرا بە ئاگر و شیلی چۆوە ناو بە هە شتە کە ی جارانی ....

ئە مڕۆ لە نیکاراگوواش هە مان پیلان بە کار ئە هێنرێت بۆ ڕوخاندنی شورشی ئازادیخوای ئە و میللە تە و هەر وە کوو زۆر شوێنی تر چلکاو خۆر و کۆنە پە رست و بە کرێ گیراوی ناوچە کە هە موو کراون بە حاش و بر چە ک کران.

ئەو هە موو پارە و پوول و کرمە کر- می ناو رادیۆ وتە لە فیزیون و ئاشە ی ناو کۆ بوونە وە کانی ئە مریکا و نۆکەرە کانی، بۆ ئازادی لە کیس چووی ناو ئە فغانستان، نە لە بە ر خاتری ئازاد یە و نە لە بە ر خاتری گە لی ئەفغانە، ئە مریکا ئە یویست بە ر لە وە ی ڕووسیا لە شکر بنێرێت بۆ پارێزگاری ئە و ولا- تە، خۆی پیلانێکی ساز کرد بوو کە ئە ستە یە کی سە ر بە خۆی بێنێتە سە ر کار، کە ئیشە کە ی سە ری نە گرت وە کوو هاری لێ هاتوە و هە موو ساڵێ بە سە دان میلیون دولار تە رخان ئە کا بۆ کرینی چە ک بۆ ئەو بە کرێ گیراوا نە کە لە سنووری پاکستانە وە ئەنێرر- ین.. شتە کە بۆ ئە فغانستان نیە، ئەم قور بێوانە خە ستە و ئە م باوکە رۆیە بۆ شتێ دوور ترە. ترسی ئە وە ی هە یە کە قە لای ناو پاکستانی برووخێ و دە- سە لاتی سۆڤیە ت بگاتە کە رماوەکانی دە ریای هیند... جارێ ئە مانە سە رە- تای زۆر شتن .. با سە سە لە ی ئە فغا نستان تە واو بێت.. مە سە لە ی بلو- جیش دێتە پێشە وە قور بە سە ریان، مە سە لە ی کوردیش لە هە موان گرنگتر ئە بێت کە شیرازەی هە موو شتێک لە ناوچە دا هە لدە تە کێنێ ..."

شی کردنە وە و گێرانە وە ی ووتە بە برخە کانی **ما موستا هاوار** بە دا- خە وە لە لاپە رە کە ی سە کانی ئە م ڕۆژنامە یە دا جێیان نابێتە وە. ئێمە خوێنەرە وی ئە وکێتێبە بۆ لاوان و ڕووناکبیرانی بە ڕێز بە قازانج دە- زانین و بێگومان خوێنە رێکە لکی لێ وە ردە گرێ.

✱

کۆچی دوایی شاعیری نیشتمانپەروەرو تێکۆشەری کورد کامەران موکری ١٩٢٧ ـ ١٩٨٦

هە واڵێکی دڵتەزێن لە کوردستانەوە ڕایگەیاند، کە لە ئەمەشی ٦ ساڵیدا، دڵی شاعیری تێکۆشەرو نیشتمانپەروەری کوردستان کامەران موکری لە لێدان وەستا. لە ناوەراستی پەنجاکانەوە کامەران وەک دەنگێکی ئازا و نەبەزیوی شیعری کوردی دەنگی دایەوە .. چوارینەکانی جەگی خەبات و هاندەری تێکۆشانی لاوان بوو.

کامەران هەڵوێستی مەردانەی هەبووە بەرامبەر ڕژیمە کۆنەپەرستەکانی عیراق و بوێتە هۆی ڕاونان و گرتن ودوور کرد- نەوەی بۆ خوارووی عیراق.

کامە ران موکری ناوی حە مەی ئەحمەد ئاغایە، لە شاری سلێمانی لە ساڵی ١٩٢٧ لە دایک بووە، خوێندنی سەرەتایی و ئامادەیی هەر لەوێ دا خوێندوە. بەشداری لە خەباتی نەتەوایەتی و دژوا- ری باری سیاسی وای لێ کردوە دەست لە خوێندن هەڵگرێ.

لە نێوان ساڵانی ١٩٤٩ ـ ١٩٦٣ دا کامەران چەند جارێک گیراوە، نزیکەی شەش ساڵ لە زیندان دا ڕابواردوە.

کامەران موکری بە پێچەوانەی زۆربەی نووسەران، بە بەخشان هاتوەتە گۆڕی نووسین و بڵاوکردنەوە. یەکەم بەرهەمی "پارچە گەوهەرێک" لە ساڵی ١٩٤٦ بڵاوکراوەتەوە لە گۆڤاری "**گەلاوێژ**". لە سەرەتای پەنجاکان چاروبار کورتە چیرۆکی لە ڕۆژنامەی "**ژین**" دا بڵاو کردوتەوە. لە ناوەراستی پەنجاکاندا، لە کاتی دەست بەسەری لە شارۆچکەی "سەدرە"، بەهرەی شاعیری تەقیتەوە شیعرەکانیشی ئاوێنەی خەباتی گەلی کورد بووە لە پێناو ئازادی:

" چاوم هەڵبری دیم ئەم میللەتە
دیمە نی ژینی قنارە و پەتە "

خەباتی خوێناوی گەلی کورد لە پێناو مافی چارەنووس و خەباتیگەلان لە پێناو ئاشتی و دۆستایەتی سەرچەشنی ناوەرۆکی شیعرەکانی کامەران موکری بووە.

شاعیری بەرهەمان تا سەرەتای حەفتاکان چەند نامیلکەیەکی چاپکردوە لەوانە: **دیاری (١٩٥٧). ئاگر و ژیلە(١٩٥٩). گول ئەستێرە(١٩٥٩). گولالە سوورە (١٩٦٨) ... هتد.**

کامەران موکری لە نیسانی ١٩٧٥ وە بە ماموستا دامەزراوە لە زانکۆی سلێمانی و سەلاحەددین. تا کۆچی دوایی لە ٦/١٢/ ١٩٨٧ . کامەران موکری وەک مرۆڤێکی لێ هاتوو و نووسەرێکی بە توانا بەشدارێکی گەورەی کردوە لە ژیانی ئەدەبی کوردستان.

دەستەی نووسەرانی " **سەردەمی نوێ** " سەرە خۆشی لە گەلی کورد و شاعیرو نووسەرو ئەدەب دۆستان دەکات بە بۆنەی کۆچی دوایی **کامەرانی** شاعیرو تێکۆشەر، پرسەکەشی بەم پارچە هەڵبەستەی کامەران کۆتایی دەهێنێ:

ئەوی مێژووی کورد بخوێنێتە وە
ئەلقەی زنجیرەی بهۆنێتە وە
تێ ئە گا هەر گیز سەر نانێتە وە
هیچ هێزێک نیە بیتوێنێتە وە
ئە و چەرخە نە ما درەختی ڕەگەز
ریشەی دەرکێشن، هی ئێمەی نەبەز
سلاو بۆ گیانی ئە هیدانی ووشەی
ڕەسەن و کۆڵنەدەری کوردی.

پاشماوەی . نامەکانی گێشتوو

بەراز دەربەدەر بوون و بە بابان سوولانە ئاسی ئوروپا هەساوە . بەمکە لە وانەی کە بە ترس ژیان هە رە شەی لێ کردوون و لە بە ر تێکۆشانی سیاسی و چالاکی لە خە باتی نیشتمانیا ناچار بوون، ولات بە جێ بهێلن. زور کە بەش بە خوی حرم و کە س و دوست و ئاشناکانە وە ڕوو یان کردوتە ئوروپا و ، وا حالی کراو کە دە کە ونە بە هە شتی بە رین. بە و بەر و ساوە ر ، دەمینە وە ، ولاتی خویان بە جێ هێشتوە و هاتوونە ئوروپا.

جاری باسی ئە وە ی ناکە ین کە بە چ دە ردە سەری و کوێرە وە ریک بە جانیان بوە. بە لام کە دە گە نە ئوروپا ، هە رلە سەرە تاوە نووشی گیر وگرفتی جور بە جور دەبن. دە بێ ژیان لە گە ل ولاتێکی خویان ١٨٠ دە رجە تە رقی هە- یە ،لە باری ئەرهە نگی، ئە خلاقی ،را- مانی و پیشە سازی و هی تر ، ئە سیاسی ئە بوونی ئە وانە بی ئە ناوە بی خە لکی سارد و سری، زمانی نانەناسی ، کاری بەسەرنامێک، بوونی ئە خوشی و نارەحە تی جور بە جوریا دە گات. ئە ناسە تووشی نارە حە تی کیانی و ئە خوشی ڕەوانی و داهێراوی و داماوی دەبن.

ڕۆژنامە ی مهاجرین لە ژمارە ١١ ی مانگی ئوکتوبردا نووسیبووی : "بیناو- یک لە نە خوشخانە وە نووسیویە تی کە هە ولی داوە خوی بکوژی".

خانم مونیکا هولم رەوانپزیشکی نە- خوشخانەی **لوند** ڕوونی کردوتە وە کە باش چە ند مانگ نارەحە تی کیانی و تەنگی لە پە ناهە ندەکان سەر هەڵ دە دا. خوبە کە ی ئە وە یە کە پە نا هە ندەکان لە سەرەتاوە چاوە ڕوانیە کی زوریان هە یە و بە هیوای زور شتن. پێیان وایە کە لە م ولاتە دا هە موو شتێکیان بۆ ئامادە یە . کاتێک دە بینن وا نیە ، تێک دە چن و دە پوشە کێن.

ئەدی خانم دوکتور زور ڕاستە ،ئە وکە سە لێک لە ولات بەسەبوویە ،لە گە ل ئە ش ئە رقی زورە ،ڕاستە لێرە زور مە سە لە چارە سەر کراون، بە لام دیسان هە ندی گیر وگرفت هە ر هە یە بە تایبە ت بۆ پە ناهە ندەکان.

بۆ لاپەرە ـ٩

ERKÊ NIVÎSKAR . ji rupel.3

destkek gula , dijmina pê riswakeyn dastana xebat û qehremanya gelê me pê tomarkeyn, laperên şêl îyên mêjowê rast bikeyne ve.

Evene erkên me beramber gel û niştimanê me, bila em biext û bar bîn bo xûna şehîdan , bo hêstirên çavên daykên kuştîyan.. bila em li rêza van erkabîn...(*BIRUSK*)

تێبینی

گیرانەوەی نووسراوە وبۆ چوونی جاپەمەنیە جور بەجورەکانی جیهان لەبارەی کوردستانەوە، بەو مانایە نیە کە تێوەروکی نووسراوەو بڵاوکراوەکان، بە تەواوی لەگەڵ بۆچوون و بیر و باوەری دەستەی نووسەران یەک دەگرنەوە. مەبەستی ئێمە لەم کارە تەنیا ئەوەیە کە خوێنەرانی بەرێز لە بۆچوون و بیر ورای کەسان و حیزبی جور بەجور و نووسراوەی رۆژنامەکان لەبارەی کوردستان و جولانەوەی رزگاریخوازی کورد ئاگادار بکەین

سەردەمی نوێ

++++++++++++++++++++++++++++++++++++++

سەردەمی نوێ
بخوێنەوە
بۆی بنووسە
یارمەتی بدە

ناو ونیشانی ئێمە

P.O.BOX 7066
16307 SPÅNGA
SWEDEN
POSTGIRU : 4294506-2

دیپلۆماسی ئەمریکا بەکام ریگادا دەروا

پاشماوەی ژمارەی پێشوو

یەکیتی سوفیەتی تا ئێستا چەند جار بە یەک لایی تاقی کردنەوەی چەکی ئەتومی وەدوا خستوە. لە بەرامبەر ئەوەدا ئەمریکا تاقی کردنەوەکانی دریژە پێداوە. لەم دواییەش دا ولاتە یەک گرتوەکانی ئەمریکا زور کردنی تاقی کردنەوەی چەکی شیمیایی کردوتە بەرنامەی کارو بەهاوپەیمانەکانی خۆشی لە پەیمانی ناتودا پێشنیار کردوە کە دەست بە دروست کردنی چەکی شیمیایی بکەن بەم بیانوە کە گویا یەکیتی سوفیەتی لە ئاست چەکی شیمیایی یەوە لە روژئاوا لە پیشترە.

کامانەن ئەو هویانەی کە زنجیرەی ئەم کۆبوونەوە سیاسەتانەی دەرەوە، وە چەکداری ئەمریکا بە تایبەت زەد کردنەوەی پێشنیارەکانی سوفیەت و لایەنەکانی پەیمانی وەرشو پیک دێنن؟ بۆ وەلامی ئەم پرسیارە، پێویستە چاوێک بە سیاسەتی بەرگری ئەمریکادا بگێرین.

جەمهوریخوازانی دەستەی ریگان لە باری سەربازیەوە، بودجەو موخارجی سەربازیان ئەوەندە بردە سەر کە لە سەردەمی ئاشتیدا قەت شتی وا نەبوە. تەواوی بودجەو موخاریجی سەربازی ئەمریکا لە ماوەی پێنج ساڵدا، لە ساڵی ١٩٨٠ تا ١٩٨٥ پەنجاویەک لە سەد زیادی کردوەو گەیشتوەتە ٣٣٠ میلیارد دولار. ئەوەیە ئەم گۆڕانەی کە ئاتمی ریگان هەوڵ دەدا وردە ورده لە بناغەی ستراتیژی سەربازی ئەمریکادا پێکی بێنێ. پێویستە بلێین ستراتیژی سەربازی ئەمریکا تا ئێستا لە سەر ئەم بناغەیە دانرابوە کە ئەمریکا ئەشێ خاوەنی هێزێکی پەلاماردەری ئەوتۆ بێ کە لە هەمووکات دا بتوانێ زەبری کاریگەر لە هێزەکانی یەکیتی سوفیەتی بدا. بەواتەی تر تا ئێستا ستراتیژی سەربازی ئەمریکا زەبر لێدانی هێزە ستراتیژیەکانی ئەتومی سوفیەتی لە پلەی یەکەمدا دەنا دارو دەستەی ریگان لەماوەی چەند ساڵی دوایی دا خەریکی ئەوە بوە کە بە کەڵک وەرگرتن لە ئاخرین پێشکەوتنی تەکنولوژی بەهێز کردنی هێزەکانی بەرگری لە پلەی یەکەمی ستراتیژی سەربازی ئەمریکادا بنێ. بە جورێک کە بە بەجێ گەیاندنی کەلالەی " A.D.S " ولاتە یەکگرتوەکانی ئەمریکای شمالی و هاو پەیمانە دەرەکیەکانی بخاتە

ژێر چەتری بەرگرییەکی ئەوتو کە هیچ راکێت و چەکێکی یەکیتی سوفیەتی و هاوپەیمانەکانی لە پەیمانی وەرشو دا، نەتوانن لەم چەترەبەرگرییە تێپەرن. لەم دواییانەدا ریگان بۆ رون کردنەوەی ئامانجی خۆی گوتویە کە مەبەست لە بەرنامەی شەری ئەستێران بۆ نمونە وەک سەچیکە کە ئێمەی لە نێو خانوی خۆمان دا لە بەفرو باران دەپارێزێ. چەتری بەرگری کە بە کوتەرەی بەرنامەی " A.D.S " دروست دەکرێ پێشی هەمو جورە راکێت و چەکێکی ئەتومی دەگرێ کە بە سەر ولاتی ئەمریکادا بێتە خوارێ.

تێوەروکی بەرنامەی شەری ئەستێران بریتیە لە گۆڕینی ستراتیژی سەربازی ئەمریکا بەو مانایە لە جیاتی ئەوە کە زەبر لە هێزەکانی حەریف دا پێشگری

پاشماوەی بۆ ژمارەی داهاتوو

نامەکانی گەیشتوو

پاشماوە:

لە لایەکی ترەوە لەم ولاتانە شتەکانی مادی زەمینەی سازکردوە کە لاوەکان بکەونە سەر ئامێزی نەتەوە ستیکی خوار و خێچ و جیاوازی زمانی ئوروپا و کوردستان، دواکەوتووی ولاتی ئێمە و سیستمی کاپیتالیزمی ئوروپا، زمانی لە خەڵکی ئاوارە تێک داوە. ئەمە ئەمەش تێکی زور تاڵە. بەلام چار چیە؟ هەڵ و مەرجێکی داخدار و تاڵ بار بەسەر ولاتەکەماندا سەپاوە خەڵکێکی زور نووشی ئەم وەزعە بەرتشانە بوە. بۆ بەرەبەرەکانی لەگەڵ ئەم بارە چەتیانە بە لای منەوە باشە ریگا ئەوە بە کە بە کەمتی و رێکی نێو خۆمان، بە هاتووچۆ و دانیشتن، بە تێرێکی لەبەکتر، بە بیر کردنەوە لە گەل و نیشتمان بەر بەرجیان بدەینەوە. پێویستە لە سوورانەوەی بێ جێ و بەرەلایی کەم بکەینەوە. بارمەتی ئەو هاو نیشتمانانە بدەین کە بەجورێک تووشی کێر و گرفت و ناخۆشی دەبن پێویستە خۆمان بەفێر بوون و زانستی راسپێرین. وابکەین کە لە گەرانەوەدا بەدەستی پر بگەرێینەوە و بۆ ئەوە کە مان دیاری کی ئاشتمان پێ بێ کە خزمەت بە گەل و نیشتمان بکات.

تا وابکەین زمانی ئوروپا تەئسیری خەراپ نەکاتە سەر زمان و لە گەرانەوەدا. خەڵک بەرووی خۆشەوە پێشوازمان لێ بکا. نەک روومان لێ وەرگێرن و بلێن بەخێر نەیەنەوە.

هەواڵنامەی کتێب

ERKÊ NIVÎSKAR ...

ji rupel. 2

ku em lê dijîn, belê divêt bo yek bên jî em xwe ji bîr nekeyn nehêlîn rewişt û torê gelê me ji bîr biçe, ew tişte çak û qenc di nav şaristanetîya ewropa û mirovayetîyê, yê ku bikêrbe digel rewşt û torê gelê me , em dê wergirîn, yê ku bikêr ne ê divêt em xwe jê dûr bêxîn.Di vê rê de , em dikarîn piropagenda dijminan li hemberî gelê kurd direw derbêxîn, yên ku bi "durinde , çete û mirovkuj " basê me diken, belku bo xuyakeyn ku di destpêka dîrokê de, gelê kurd jî gelek beşdaryên di şaristanetya mirovayetyê de kirîn, her çende ew beşdarî yên bûyne para milletên dî, jiber ku li jêr perda îslametîyê de hatîne kirin û ji qest hinde dîrokzanên birciwazên ereb, faris û turk bi riyek şêlî dayne berçav.

Duyem: Erkê li ser milê me bermber doza netewîya kurdî û tevgera rizgarîxwaza kurdistan.

Ew erke di du şêweyan de dimîne:

1-Beşdarkirin di komele û rêkxistinên kurdî de yên li ewropa heyn, ji bo yekxistina helwêstên hemû hêzên niştimanî, jibo doza kurdî bi milletên ewropa bidene nasînê û jibo mikumkirina têkelyan digel hêzên siyasîyên pêşkeftinxwaz û rêkxistinên dîmokratî, jibo rakêşana raya giştîya ewropîyan bo piştgirtina xebata rast û durista kurdî jibo bicihanîna mafê çarenûs û riswakirina rijêmên faşî yên dagirkerên kurdistan û kiryarên wan li hember kurd û kurdistan û mafê dîmokratî yên mirovan di wan welatan de. Ev çende dê bicihêt bi rîya duristkirina komelên piştevanên xebata gelê kurd, komelên dostatya kurdistan û ew welatên di nav de dijîn, bi rîya rêkxistina siminarên zanistî li ser doza kurdî û girêdana şahîyên dostayetyê digel xelkê kurdistan, bi rîya beşdarbûnê di kor û siminarên cîhanî û deverî de. Bêguman ev erke bi miroveki bitenê yan rêkxistinek tenê naêt, belku pêtivîye li ser her kurdekê dilsoz û niştimanperwer bêy cudahya bîr û baweryên siyasî û partaty vê delîvê ji dest xwe neken. Her di wî wextî de bicîanîna vî erkî berî her kesekî dikeve ser milê rêkxistin û hêzên siyasîyên kurdistan li dervey welat, ku destê harîkaryê dirêjken bo komkirina kurdên aware, wî erdî çêken ku zortirîn kes di xebatê de beşdar bibin.

2-Milletê kurd , wek tevî milletên cîhanê, xudan genceka dewlemende ji layê kulturî; folklor,edeb û huner,belê jiber ku delîve bo nehatye, welatê wî du cara yê hatye dagirkirin, her rojek zimanek û desthelatên yek ji dagirkeran bi ser de dihatin , her bizaveka çêbûy ya serkutkirî û li hinde perçên kurdistanê heta ziman jî qedexeye,lew tev şiyan wek pêwîst derneketîne, lê digel hindê jî de, di rewşa mêjoyî de, her delîveyeka helketbît, zana û xwendayên niştiman perwer û hişyarên kurd tiştekê danaye ser bingehê kulturê netewê kurdî û yê bidest ve hatî yê pêşkêşkirî. Edebê kurdî çend nivîskar û şaêrên binav û deng yên bo helketîn wek: Ehmedê xanî, Melay cizîrî, Nalî,Kurdî , Hacî Qadir, Şêx Reza, Mewlewî , Pîremêrd, Goran, Hêmin û Cigerxwîn , evên jorî şiir û hunerên wanbi hemû rûyan di gehne rêza edebê gelên rojhelat, lê ji ber ku kurdin û milletê wan yê bideste û welatê wan yê dagirkirîye kêm kes navên wan dizanin û helbestên wan bihîstîne. Her wesa di mêjogerî û rojname û hunerên cuwan, gelek mirovên mezin bo helketîne, lê zor mixabin, heta nuke nivêsîn û karên wan toza dîrokî ketye ser. Vêca heke di serê vê çerxê de, yan jî çêtir bêjîn, di dûmahya çerxa nuzdê de, mêjowa xelkê kurdistanê û kurdan bi giştî, hêdî-hêdî di rîya rojname û lêgeryanên xomalî û bêgane, hidde layên kelepûrê netewî di şi'r û nivêsînê de yên bo ronbûyn, lê dijmin bi hemû awaya kardiket û kirîye jî ku her mêjowek hebe ew nehêle, kurdan bêpar bike ji beşdarbûnê di şaristanetya mirovayetyê. Heke gelê me yê kurd li kurdistana turkye û soryê yê ji xandin û nivêsînê bi zimanê xwe yê zikmakî bêpişkbe, pêşvebirina kulturê xwe yê millî û huner û edeb û ziman û yê ji hemyan bêpare û heta radeyekî lê qedexeye xwe bi kurd bidete zanîn, yan bi zimanê xwe bi peyve , belê li kurdistana îraqê di serê vî çerxî de, di şoreşa Şêx Mehmodê nemir , bi hêza çekî mafê xandin û nivêsînê yê ferzkirî, her çende dem bo demî dijminî ya helday her dengekê azadîxwaz kir bike, lê bidest ve nehatye, li kurdistana îranê jî di a salên çilê de bi teybetî piştî pêkanîna komara ciwanmerga kurdistan, rewşenbîran qelemên xwe yê êxistîne karî, nuhe jî di hemû delîvan de ew hewldiden ku karê pîrozê pêşvebirina ziman û edebê kurdî bi cî bînin.

Erê em kurdê aware û penahendeyên li ser milên xwe dizanîn? beramberî ziman û edeb û çap û belavkirina kurdî? nemaze ku nivîskar û rewşenbîrê kurd di nav welatî de ew rê bidest nakevin, ka hest bi çi diken ew derbirin yan binvîsin, lê her di wî demî de li ewropa, em dikarîn me çi divê em binvêsîn, çewa hest dikeyn wesa bivêsîn, qeleman bikeyne çek û

›

BER BI

ji rupel.1

di vê civînê de beşdar bûn . Rojnama EL- Cîhad dinivîse:di vê civînê de her du alî li hev hatin ku hemû hêza xwe bi kar bînin dijî rejîma Baás alIraqê û tekoşîna xwe pêşda bibin li bakûrê Iraqê . Ji hêjayî gotinê ye ku berpirsyarên van her du hêzan piştî şerên serkeftiyên Kerkûkê qiha bûn Tehranê".

Rojnama "Keyhan" -çapa London jî nûçeyê lihevhatina serokên partî û Yekîtiyê li Tehran û li jêr çavdêriya hikumeta Islamîya Iranê belav kir. Bê guman her welatparêzekê kurd yê ku yekîtiya tekoşîna gelê kurd hêviya wî be û şerê birakujîê bi tiştekî xerab nas bike,ev nûçeye bi dilekî şad wergirt. Gelê kurd ji zu de,ji dest nakokî û dijatiya hêzên welaparêz dinale.

Dijminên gelê kurd jî bi vê dijatiye dilxweş dibin û feyde jê dibînin. Jibilî ku zehmet kêşên kurd bi tevayî qele ji dest fen û têlên rejîmên şovenist dîtiye. Serbora bi xwîna dîroka gelê kurd nîşan dide ku pir caran dijminên gelê kurd bi xap û fêlan destê xwe xistine naw rêzên tevgera rizgarîxwaza kurdistanê û têkoşîna wan tûşî şerê hundirî û şikestinê kirine. Bêguman raberên partiyên siyasiyên kurd jî gele bi serî hatiye û serborên bihagiran di destê wan de hene ku hukumetên destên xwe danîne ser Kurdistanê tu carî hebûna kurdan qebul nekirine. Siyast û karê wan herdem ev bûye ku dijatiyê navbera hêzên kurd û wan bi destê hev bidin kuştin .Rejîma niha ya Iranê ku berjewendiyek serwext heye ji bo vê hevgirtina van her du hêzan,dilxweşiya xwe nîşan dide, lê beşeka siyaseta vê rejîmê li ser dijatiya kurdan ava bûye. Iranê di propagendê, helwêst û boçûnên xwe de tu carî kurd bi qel qebûl nekiriye . Ji neçariye xwe,eger pewîst bibîne navê pêşmergên misilman yan hizba xwedê li hêzên kurd dike. Niha jî ew tiştê ku hukumeta Baás li kurdistana Iraqê digel gelê kurd dike, hukumeta Islamiya Iranê,xerabtir bi serê gelê kurd li kurdistana Irane dike.

Kurdistan ji bo kurdan yek welate ûkurd jî yek netewe ye Hukumetek di sinûrên dewleta xwe de kurdan dikuje û Kurdistanê kavil û wêran dike bi hîç awayî nabe ciyê baweriya xelkê kurd. Rejîmek wilo ji kurdan re diloj nabe. Bêguman rêberên partiyên siyasî ku niha bi dilekî xweş piştgîya vê lihevhatinê dikin,baş bi xap û fêlên van hukumetan dizanin û bi nexşe û pîlanên şarezane.Em bi axaftina Farsan yê ku marî gestî ji werîsî ditirse-" . Hêvîdarîn ev lihevhatinê bi şêweyekê firehtir be ku temamî hêzên demokrat û şoreşger li ser axa Kurdistanê vegire di qada tekoşînê de bi hêz bin ji bo serkeftina tevgera rizgarîxwaza :urdistanê. ●

ERKÊ NIVÎSKAR

ji rupel.1

çêdibû piranîya wan kurdan her li wêrê mabane û di kiryarên xebatgêrî de beşdar bibane. digel vê çendê ji de, ew kurdên nuhe li dervei welatî dijîn, di karin û pêtivîye li dû şiyan pêvehatinxwe ew di xebata gelê xwe de beşdar bibin û sarnebin.. di gotarê"metirsîya (xetera) mezin" di Serdema nû de, me tilya xwe bo hindek ji wan rewş û serûbera dirêj kirbû ku kurdên aware nuhe di nav de dijîn, belê em bi fer (lazim) dibînîn ku di vî gotarî jî de tilya xwe bo çend meseleka dirêj bikeyn , yên têkelî bi erkê (wezîfa) li ser milê zana û xwedayên kurdên awarê ve hey, bi tebayî di nav çarçûva xebata rizgarixwaza gelê kurd di vê qûnaxê de.

Ew erk, li dû dîtina me, di çend xaleka de kom dibin:

Yekem: diyare , ew kurdên hatîne ewropa, jêk dicudane ji layê çînatî ve û bîr û hizrên sîyasî komelayetî, herwesa ji layê xandinê jî ve cudahî ya li navberê hey;hindek ji me pila(dereca) bilinda xandinê li dervey welatî yan ji li nav welatî ya temam kirî, hindek ji me li welatî bi zîrekane di nav rêzên part û hêzên siyasî yên niştîmanî de xebat ya kirî, lê nuhe erkê me tevan wek heve.

A- Divêt ji bîr nekeyn, ka bo em neçar bûyn aware bibîn? kîye gunehkar?bêguman, egera serekî ye rewşa nuhe em tê de dijîn, rijêmên dagirkerên kurdistanê ne yên mêtinkarya gelê kurd diken û kurdan ji hemû mafên mirovayetî bêpirk diken.

B- Em nûnerên milletê kurdê sitem lêkirîne, em nehatîne ewropa bo wext borandinê, belku pêtivîye em sodê (feyde) jê bi keyn,da xwe bi zanînê çekdar bi keyn, di zanistî û huner û sineta şarazakeyn, ku li dû şiyana xwe û pêtivîya gelê me û welatê , di paşerojê de gelê qazancê wergire û welatê me pê ava bibe, pêtivîye em delîvê ji kîstê xwe nekeyn, xwe hîkeyn, deryê şaristanetya cîhanê li ber meyê vekirye, ev delîve ye bi dest me ketî, her çende em yên neçar bûyn ketîne ewropa bila ji kîstê me neçe.

C- Sodê ji pêşketina civakî û teknîkî ya wan welata wergirîn yên

Xwedî :
Cemşid Heyderî
Berpirsyar & Redaktor:
Kerîmî Hussamî

Serdema Nu

JI ALÎ DESTEYA NIVÎSKARAN VE TÊT BELAVKIRIN

P.O. BOX 7066
16307 SPÅNGA
SWEDEN
POSTGIRO : 4294506-2

SAL 1 Hejmar 12 January 1987 6 Skr.

BER BI YEKÎTIYKE GISTÎ Û KURDISTANÎ

Peyamnêrên dervey welatī lı rojên 9-10 ī meha novemberē ragehandın ku KakIdrīs BARZANī ū mam Celal Talebanî jı alıyê P.D.K-Iraqū Y.N K. Îraq, lı Tehran cıvyanū lı ser çend bendeka lı hev hatın, nakokī ū dıjatıya çend salan bı dawī anīn.

Rojnama Kurdıstan Press çepa Swēdē dı hejmara 5-an ya 19 ē novemberē de, dıgel belavkırına vē nūçeyē.daxuyanıya Polītbīroya Partıya Demokrat a Kurdıstanē ū hınek jı axaftına nūnerekē resmī yē Yekītıya Nīstımanıya Kurdıstanē lı dervey welatī , derbarey vē lıhvhatınē belav kırın.

Dı daxuyanıya P.D.K. Iraq de wılo hatıye:"Ev lıhevhatın, dıbe sedsma ku serē hundırī ū hērısēn propagendeyī bısekının, tev hz ū karīna opozīsyona eskerī hevbıgrın dıjī rejīma Iraqē.

Xuyaye ku dıjatıya dıjwar a van her du hêzan astengeka mezın dıxıste ser rēka tēkoşīna gelē Kurd, lē ev lıhevhatıne dē gavek xort be jı bo tevgera rızgarīxwaza gele Kurdıstanē ū rewşa tēkoşīnē lı Kurdıstanē ū Iraqē".

Dı axaftına resmī ya Y.N.K. Iraq ê da wılo hatıye:" Lıhevhatına me ū Partıya Demokrata Kurdıstanê cıyê dıxwesıya me ye. Bē guman ev lıhevhatine gaveka yekcara giring e di dîroka gelê Kurd de, lewra pêwîste her rexistin û girop û kes giringiya vê hejmara Kurdistan - Prees de ş şeş partiyên Kurdistan a bakûr piştgırîya vê lihevhatinê kirine.

Rojnama **EL-cîhad**" jî di hejmara 10 î novemberê li jêr sererêzka" **Du hêzên mezin-ên kurd li hev hatin**" dinivîse:" **du hêzên opozîsyona dijî rejîma Iraqê gihane hev li ser xortkirina têkoşîna xwe li dijî vê rejîmê.**

Peyamnêrê komara Islamî ya Iranê dide xuya kirin,berpiryarên partiya Demokrata Kurdistan ê û yekîtiya Niştîmaiya Kurdistaê li Tehran û li ser daxwaza û pêşniyara Iranê civyan û gihane vê lihevhatinê.

Di vê civînê de Idrîs Barazanî ji aliyê P.D.K û Celal Talebanî ji aliyê Y.N.K amadebûn û du nûnerên cemhoriya Islamiya Iranê jî ›

ERKÊ NIVÎSKAR Û RONAKBÎRÊN KURD LI EWRUPA

Ewê berê xwe bidetê, wê bibîne ku hejmara kurdên penahinde digeşte nêzîkî nîf milyonê, heke bara pitirî wan kurdan ji kurdistana turkîya û ji ber çend egereka berê xwe dabite ewropa; hinek tenê ji ber karî hatine, lê zor jî wan ji ber siyaseta şofîniya rijêma turkîya li hemberî bizava azadîxwaza kurdî û xasme piştî 12y îlonê 1980 , wên neçar bûyn welatî bi cih pêlin û berê xwe bidene ewropa. her di wî wexdî de , kurdên kurdistana îraqê , îranê û soryê ne jiber colî hatîne ewropa, belku jiber kiryarên siyasî , rewşenbîri û şerê Iraqê û îranê, şer û hêrişên dijminan li ser kurdistanê, yên welê kirîn , bi van hejmarên zor berê xwe bidena dervey welatî.

Bêguman di tevgera rizgarîxwaza gelan, ji kevin ve heta nuhe,rewşên wesa rûdane ku zor ji zana û rûnakbîran , welatên xwe bi cî hiştine û mişext bûyne, tevgera rizgarîxwaza kurdî ji vî derdî bê par nebûye; dijwarîya rewşa welatî , bindestî , kuştin û alozyên li nav xwe û gelek egerên dî, xelkê palday welatî bi cî pêlin, lê ev çende wesa diyarnaket ku her mirovê welat hêla ewî dest ji xebatê berda, bêguman heke li nav welatî delêve û şert pêkhatbane. ›